REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Dumineca 11.)

GAZETA apare în fiecare zi!
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Dumineca 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 58 —Anul LXXI. Brașov, Miercuri 12 Martie v 1908.

După șaptezeci de ani.

1838—1908.

Ca călătorul, care străbate munți și văi, șesuri roditoare și sterpe, câmpuri și livezi întinse și frumoase, ce adesea se schimbă în râpi stâncoase și prăpăstioase, peste care trebue să treacă chiar cu pericolul vieții, înaintând mereu fără de repaos tot înainte spre o țântă îndepărtată, dar mult promițătoare, am ajuns și noi, purtătorii steagului acestui organ român de publicitate, la a șaptezecea miezuină.

Stăm pe loc și privind îndărăt, ne cuprind simțăminte adânci de întristare și de bucurie. Jale mare simțim gândindu-ne la cei-ce ne-au croit drumul cu atâta iubire, jertfe și abnegare și pe cari i-am pierdut — bucurie simțim în inima noastră văzând că provedința ne-a ajutat să străbatem o distanță încă-odată așa de mare ca neuitații noștri înainte mergători.

Am ajuns până aici. Cât ne mai stă încă înainte? Nu putem să deosebim cu privirea nici măcar tivitura cerului, ce acopere regiunea cătră care nizuim.

In momentul când se naște în noi convingerea despre multele năcazuri și jertfe ce ne mai așteaptă și pe cari trebue să le învingem, ca să fim vrednici de-a ajunge la țântă, ne vine ca o mângâiere a cerului iubirea și încurajarea ce-o întâmpinăm dela frații noștri iubiți din toate părțile, dela bărbații de frunte ai neamului nostru, dela pressa noastră, dela junimea noastră și dela femeile române crescătoarele viitoarelor generațiuni.

Suntem ca și muți în fața atâtor dovezi de frățească iubire și nu putem în preseara memorabilei zile de mâne, decât să mulțumim fierbinte tuturor, dorind să li se împlinească dorințele.

Un singur imbold al inimei mai avem în aceasta clipită sărbătorească: să trimitem caldul nostru salut tuturor acelor iubiți frați în viață, cari în decursul anilor celor mulți ne-au dat valorosul și desinteresatul lor concurs și sprijin, fie ca colaboratori ori corespondenți din afară, fie ca colaboratori intern ai redacției noastre, fie ca amici sinceri ai progresării noastre. Numele lor îl vom aminti, pe cât ne va sta în putință în numărul jubilar, ce l'am pregătit, și pe care regretăm, că nu l'am putut scoate cu ocaziune zilei de 12 Martie.

Nu putem încheia rândurile acestea mai bine decât citând ceeace a vestit Redacțiunea *Gazetei de Transilvania, Nr. 1, din 12 Martie 1838* cetitorilor săi, după ce prin decretul guvernului marelui principat al Transilvaniei, Nr. 1893, datat Sibiiu 8 Martie 1838 s'a împărtășit cenzorilor dela Brașov prea înalta concesiune spre a se putea publica un ziar politic și în limba română:

»Lucru mai nou tot deodată și mai »scump, mai de nepreţuit, mai neșters din »inimile și mințile noastre, mai vrednic de »pomenire nu sunt în stare a arăta vred»nicilor mei cetitori, decât înștiințarea de»spre însăși Foaia aceasta politică, pentru »care în zilele acestea ne veni slobozenie »deplină dela înaltul Tron, ca s'o putem »da de aci înainte neîmpiedecat la o nație, »care prin întârzierea în cultura duhului, »putem să zicem, cumcă ridică mila iubi»torilor de omenime din veacul nostru«.

Dovezile de iubire și de recunoștință, ce ni-se dau azi, ne nutresc speranța, că va sosi, poate mai curând decât am crede, și veacul când aceasta milă va fi cu totul ridicată!

Aurel Mureșianu.

La jubileul „Gazetei“.

D-lui *Dr. Aurel Mureșianu*,
Brașov.

Stimate amice!

Nu ca colaborator al foaiei d-tale, cu ce nu mă pot mândri, ci ca unul dintre vechii D-Tale amici cu plăcere mă alătur la ceilalți mulți prietini, cari din incidentul jubileului, ce-l va serba zilele acestea „Gazeta Transilvaniei“, îți vor aduce felicitările lor.

Serbarea aniversării de șaptezeci de ani al existenței acestui organ publicistic de frunte e nu numai un rar, ci un jubileu unic în publicistica poporului român din Ungaria.

Ori și cât de mare este importanța pressei pentru popor, cu mult mai mare este importanța pressei noastre naționale, cu a căreia apariție — am putea zice — s'a deșteptat totdeodată poporul nostru din secularul său somn letargic și în care se concentrează așa zicând întreaga lui viață politică. Și ca și când o soarte vitregă ar voi să agraveze misiunea ei în măsura importanței ei excepționale, pressa noastră are să lupte în greaua sa muncă nu numai cu greutățile firești ale desvoltărei ei, ci și cu piedeci artificiale, ce i se pun în cale prin stările politice nesănătoase, ce domnesc astăzi în sărmana noastră patrie și prin un sistem formal de persecuțiune.

Ei bine, dacă un ziar între împrejurări atât de grele șapte decenii stă în serviciul nobilelor ideale naționale, dacă acest ziar în tot timpul acesta a stat și stă — desinteresat, ba chiar cu jertfe mari — neclintit la postul său expus în lupta pentru existența națională, care ni se impune în mod artificial, și dacă acest ziar chiar și în focul luptei a știut păstra în totdeauna un ton ales și o ținută cumpătată, — atunci este aceasta o faptă națională, care negreșit deșteaptă în fiecare inimă română stimă, mândrie și recunoștință.

Pătruns de astfel de sentimente, aduc și eu venerabilei matroane a publicisticei noastre reverința mea sinceră la jubileul ei septuagenar.

Al D-Tale vechiu amic

Birchiș, 24 Decembre 1907.

Alexandru Mocsonyi.

(CU PREA'NALTĂ VOE.)
GAZETA
DE
TRANSILVANIA.
Nro. 1.
12. Martie 1838.

*

Ave „*Gazeta Transilvaniei*“ la jubileul de 70 de ani al falnicei tale existențe.

Eu, și coetanii mei și sutele de mii de Români, cari s'au inspirat din lupta eroică de 7 decenii a „Gazetei“ pururea desinteresată și la înălțimea chemărei sale, pusă în serviciul causei naționale române, te salutăm cu devotament.

Cu adâncă venerațiune și admirațiune ne proșternăm înaintea memoriei fericiților Tăi fundatori George *Bariţiu* și Iacob *Mureșianu*; marilor dascăli ai încercatei noastre națiuni, cari și-au îndeplinit sfânta și marea misiune de a ne lumina în cale, ca să putem eși din sclăvia milenară.

In veci pomenirea lor binecuvântată de Dumnezeul neamurilor!

Eară pe tine, dulce frate Aurel Mureșianu, vrednicul erede al marilor tăi înaintași, te salut cu ardoare și dragoste frățească, care credincios învățăturei marilor dascăli de 30 de ani duci înainte și pururea înainte fără șovăire stindardul luptei naționale curat și neprihănit, luptând greaua și sfânta luptă a desrobirei neamului nostru de multe ori între împrejurări aproape desperate încă și pe patul suferințelor grele.

Te îmbrățișez cu dragoste frățească, dorindu-ți viață îndelungată cu zile senine în deplină putere sufletească și trupească, ca să poți lua partea la marea luptă care ne așteaptă în viitor și să ajungi a vedea scăpată mult, prea mult încercata noastră națiune.

Și așa, să ai satisfacția admirabilei Tale jertfire de sine însuși!

Astăzi, când sute de mii strigă contra tiraniei și pentru libertate, să sperăm că: *dabit Deus his quoque finem.*

Ave „Gazeta Transilvaniei!“

Băsesci, la 1907 Decemvrie 29 st. n.

George Pop de Băsesci.

*

„Gazeta Transilvaniei.“

Un scump nume acesta, stimat de mai multe generațiuni, mai ales de „mari bătrâni“, între cari se găsește și numele Șuluțu și Aron, cari au azistat la leagănul acestui antemergător luptător, pentru deșteptarea poporului român „din somnul cel de moarte“.

Marele număr de abonați din România, în frunte cu Vodă, dovedește valoarea și renumele „Gazetei“. Unicul organ, care a străbătut cele mai memorabile epoce din trecutul acestui neam nefericit, care a avut mu'te zile de jale și puține de bucurie: Sistemul lui Metternich, epoca sclăviei și a întunerecului, când libertatea cuvântului și a presei era un ce necunoscut; marea revoluție dela 1848; starea marțială în anul 1849—1851; absolutismul nemțesc de 10 ani; restaurarea stăpânirei maghiare în a. 1861; conferința regnicolară din acel an; congresul și conferințele naționale; dieta din Sibiiu în a. 1863—4; dieta din Cluj în a. 1865; dieta din Pesta în anii următori.

Cei mai distinși bărbați ardeleni au concurat în acele timpuri la

„Gazeta Transilvaniei“. Istoria contimporană numai cu ajutorul acestui organ se va putea scrie. Acolo sunt eternizate mărturisirile martorilor clasici.

Am străbătut și eu prin toate acele epoce, luând parte activă, sunt un vechiu abonat, am scris mult în acest ziar, în timpul absolutismului cu nume anonim, după aceea pe față, întru apărarea poporului român.

Un rar eveniment, ca un ziar să-și poată serba jubileul de ani 70. Și și mai rar, ca în tot timpul să-l poată stăpâni numele întemeietorilor: Barițiu și Mureșianu. Glorie lor!

Sibiiu, 17 Decemvrie 1907.

Iosif Sterca-Șuluțiu.

Salutul pressei române.

„Gazetei Transilvaniei“

Brașov.

O aniversare rară, ori unde, unică la noi, este aceea pe care o sărbătorește astăzi „Gazeta Transilvaniei“. A stărui șaptezeci de ani fără întrerupere într'una și aceeași luptă sfântă, întru urmărirea acelorași înalte idealuri, poate să fie un titlu de mândrie și de glorie pentru ori ce publicație din lume, și ori cine se va asocia ori când, cu dragă inimă, cu recunoaștere și cu urări la asemeni sărbătoriri. In aniversarea „Gazetei Transilvaniei“ însă noi sărbătorim ceva mai mult, sărbătorim în acelaș timp și aducerea aminte a unei date epocale în istoria redeșteptării noastre naționale.

Data care însemnează înființarea „Gazetei Transilvaniei“, însemnează în adevăr și data pășirii noastre cu hotărâre pe tărâmul ziaristicei, pe care până atunci abia cu sfială îl putusem pipăi. Aniversarea întemeierii „Gazetei Transilvaniei“ este deci o sărbătoare a întregei noastre presse, căci începuturile ei se confundă cu începuturile însăși ale gazetăriei românești.

Iată pentruce Sindicatul ziariștilor din București își ține drept o datorie, ce cu suflet înălțat și-o împlinește, de a se număra în șirul d'intâi al celor ce vin să aducă „Gazetei Transilvaniei“ prinosul urărilor lor, pornite din sentimentul cel puternic și nepieritor al solidarității culturale naționale.

O emblemă a acestei solidarități a fost însăș întemeierea, și a continuat a fi tot timpul, existența „Gazetei Transilvaniei“. Ea a știut să strângă, încă de acum trei sferturi de veac, în jurul ei, în acelaș mănunchiu, pe cei mai de seamă dintre fruntașii de atunci ai culturii românești de dincolo și de dincoace de Carpați, și adesea și de atunci încoace s'au întâlnit în coloanele ei numele stimate ale luptătorilor de pretutindeni ai neamului.

Politicește despărțiți, — culturalicește însă una, avem astfel dreptul și noi a numi „Gazeta Transilvaniei“ a noastră și a o sărbători ca pe a noastră, urându-i ca și de acum înainte să stea neclintită în slujba acelor idealuri, în lupta pentru cari a putut să numere victorii sau înfrângeri, dar cărora a rămas, de-a pururea și în orice clipă, credincioasă.

Pildă vie a unei asemenea statornicii, ea înalță inimele noastre, gazetari români, spre împlinirea cea tare a jertfei, spre împlinirea cea fără de prihană a datoriei către neam, spre credința cea curată și mântuitoare.

„Gazeta Transilvaniei“ să trăiască și trecutul ei strălucit să-i dăruiască în lumina lui viitoru-i fără de sfârșit!

„Sindicatul ziariștilor din București“.

(L. S.) Președinte *I. Procopiu.*

P. S. Textul acestei adrese, în original, scrisă pe un pergament de un distins pictor, d-l L. Bran, pentru a fi păstrată ca document, va urma acesteia, imediat ce va fi gata.

Secretar I. Pongupol.

„L'Indépendance Roumaine“.

»Valorosul nostru confrate de dincolo de munți, »Gazeta Transilvaniei« își serbează a 70-a aniversare dela înființarea sa«.

»O existență așa de îndelungată trebue să resuscite cu atât mai mult admirațiunea noastră, cu cât ea s'a desfășurat într'o țară, unde obstacole supraomenești au trebuit să fie învinse. Câtă muncă câtă perseveranță nu reprezentă acești șaptezeci de ani de aparițiune continuă!«

»In mânia tuturor dificultăților, »Gazeta Transilvaniei«, conștie de misiunea și datoria sa, a perseverat în nizuința sa de a susținea totdeauna în primul rând cauza română dincolo de munți. Existența acestui ziar este un prețios exemplu nu numai pentru conaționalii noștri din Ungaria, ci și pentru Românii din regat«.

»C'un viu entuziasm venim a-i adresa toate felicitările noastre și a-i dori să apară încă lung timp!«

„Conservatorul“.

»Cel mai vechiu ziar politic românesc, »Gazeta Transilvaniei«, a împlinit eri 70 de ani de existență. Este un eveniment acesta, care dovedește mult, care în istoria desvoltărei politice și culturale a poporului românesc de peste munți însemnează cele mai luminoase pagini«.

»In cursul îndelungat al celor 70 de ani împliniți, s'au strâns în jurul »Gazetei« cei mai valoroși conducători politici ai neamului nostru și, pătrunși de cel mai înalt și însuflețit patriotism, au ținut pururea vie flacăra sentimentului național, care a încălzit inimele eroilor dela 1848, cari la glasul redeșteptării din somnul secular, au alergat pe Câmpia Libertăței, rupând lanțurile iobăgiei«.

»Câte suferințe n'au îndurat redactorii acestei foi românești, în cursul anilor șaptezeci! Ei au scris pentru luminarea poporului și pentru trezirea lui la o viață mai doamnă, fiind totdeauna urmăriți de controlul vrăjmaș al procurorilor unguri..«

»Acum, când timpurile grele cu vijeliile trecutului n'au fost în stare să desrădăcineze falnicul stejar, împlinind lungul șir de șaptezeci de ani neînfrântul ziar românesc și ajungând zile mai bune, — nu putem decât să-i trimitem urările noastre călduroase ca să se bucure pe deplin, serbându-și frumosul jubileu, în dulcea amintire a suferințelor îndurate pe calea spinoasă, ce singură duce neamul la mântuire«.

„Viitorul“.

Zilele acestea apare numărul jubilar al celei mai vechi gazete românești. Intr'un număr precedent am arătat însemnătatea și rolul ce-l are „Gazeta Transilvaniei“ în mișcarea culturală-națională din Ardeal. Publicăm de data aceasta portretul actualului director d-l Aurel Mureșianu și al d-nei Mureșianu.

D. Aurel Mureșianu s'a născut la anul 1847 la Brașov. Studiile liceale și le-a început la Brașov și le-a terminat la Blaj sub conducerea marelui Cipariu.

La 1865 pleacă la Viena, unde studiază filosofia și dreptul. Ca student publică mai multe articole politice în revista „Reform“ a vestitului publicist Schuselka, apărând cu multă căldură autonomia Transilvaniei și drepturile poporului român. D. Mureșianu a fost unul dintre cei mai activi membri ai „României June“. Dânsu este acela, care a și numit astfel această societate

La 1872 luă doctoratul în drept și practică cât-va timp advocatura.

Dela 1877 luă împreună cu Barițiu direcțiunea Gazetei Transilvaniei, pe care o conduse cu mult tact și demnitate până astăzi.

D-l Aurel Mureșianu este acela, care a luptat mai mult pentru alianța tuturor naționalităților nemaghiare din Ungaria. Primirea frumoasă, pe care Cehii i-au făcut'o la 1891 la Praga, e o dovadă, că lupta d-lui Mureșeanu nu a fost zadarnică. In lunga-i carieră de ziarist român în Ardeal a avut să sufere mult din partea procurorilor unguri. Neintimidat însă a luptat cu bărbăție deviza lui fiind: Tot înainte.

D-na Elena Mureșianu, soția actualului director al Gazetei, a fost una dintre cele mai însuflețite colaboratoare ale Gazetei. Foiletoanele publicate de d-na Mureșianu au contribuit mult la desvoltarea gustului literar în Ardeal. D-na Mureșianu a tradus și localizat și mai multe piese teatrale, cari se joacă astăzi de diletanții români din Ardeal.

„Secolul“.

»Acela care prezidează la sărbătorirea aniversării »Gazetei«, este fiul lui Iacob și nepotul lui Andreiu, este d-nul Aurel Mureșianu, care a sărbătorit și d-sa nu de mult aniversarea de treizeci de ani de când conduce ziarul.

Insă nu oamenii sunt de sărbătorit în primul rând aici, ci o idee, o nizuință, și cea mai frumoasă stăruință în urmăririrea ei. N'am vrea să avem înaintea ochilor decât pilda aceasta unică, desbrăcată de orice alte considerații, pentrucă cu atât mai mult știm să ne pătrundem de ea, de tăria jertfei, cu care a fost împreunată, din clipa cea dintâiu și până la momentul de față...

București. — Cea mai veche revistă trimete călduroase urări celui mai vechiu ziar național.

S. Mehedinți,

directorul »*Convorbirilor Literare*«.

„Revista Idealistă“.

»Gazeta Transilvaniei a luptat cu bărbăție pentru românism și a ajuns să împlinească 70 ani de viață. Ne asociăm cu întreaga pressă românească la urările ce s'au făcut confratelui nostru, dorindu-i să aibă ca până acum, acelaș curaj, acelaș patriotism luminat, aceeaș vrednicie, acelaș dor de neam pentru apărarea cauzei sfinte a românismului de peste Carpați și a aspirațiunilor de cultură ale întregului popor românesc«.

»Albina«

Revistă populară.

....Curând, Bariț, dobândi un puternic sprijin prin venirea la Brașov a lui *Andrei Mureșianu*, autorul »Răsunetului« din 1848: »Deșteaptă-te Române din somnul cel de moarte!...« Acesta a lucrat aci zece ani ajutând pe Bariț la conducerea foilor sale. In 1850, *Iacob Mureșianu* a luat direcțiunea gazetei.*)

Sub conducerea lui s'au schimbat literele gazetei, punându-se litere latine în locul buchilor slavonești. Toate evenimentele importante din viața politică și culturală a Românilor transilvăneni și-au găsit răsunet în coloanele ziarului. Având să lupte cu greutăți materiale, cu persecuțiile cenzurei, cu procese număroase, Iacob Mureșianu știu totuși să se strecoare prin toate nevoile și să țină aprinsă această faclie de lumină a poporului românesc. In anul 1878 o boală gravă îl sili să se retragă și să încredințeze conducerea fiului său *Aurel Mureșianu*, care stă și azi la postul său.

Până în 1884 ziarul a apărut mai întâi odată, apoi de 2 și de 3 ori pe săptămână. Dela această dată ese zilnic.

Gazeta și *Foaia* au fost multă vreme, mai ales între anii 1840—1860, un centru de unire al scriitorilor români din toate țările române din stânga Dunării.

In *Foaia* lui Bariț se publicară articole de Heliade, de Asachi și de Săulescu, de Costache Negruzzi, M. Kogălniceanu, Gr. Alexandrescu, Hasdeu, Mălinescu ș. a.

In *Gazetă* văzură lumina multe articole despre treburile politice din principate, pe cari cenzura nu le îngăduia în ziarele de aici

Astfel, mari și felurite sunt serviciile pe cari *Gazeta Transilvaniei* sub diferitele sale forme, le-a adus culturii naționale românești.

De aceea, urăm din parte-ne spor la muncă și isbândă *Gazetei Transilvaniei*, iar directorului ei îi dorim ani mulți, sănătate și putere pentru a duce mai departe opera începută de iluștrii săi înaintași.

»Tribuna«.

Eri „Gazeta Transilvaniei“ a împlinit 70 de ani ai existenței sale. Tot atunci s'au împlinit 30 ani, de când în fruntea acestui organ național stă d-l Dr. Aurel Mureșianu.

...Importanța serbării este cu atât mai mare, cu cât stăm în fața celui mai vechiu ziar românesc, a ziarului care chiar dela înființarea sa, a servit cauza *tuturor Românilor*. Au fost adecă vremuri atât înainte, cât și după 1848, când „Gazeta“ era singurul organ de publicitate român; în coloanele ei își dau întâlnire marii patrioți din toate țările locuite de Români. Cauza Bucovinei, a Basarabiei, a Principatelor-Unite era susținută cu aceeași ardoare ca a Românilor ardeleni, ungureni sau bănățeni. Barițiu și Iacob Mureșianu întrețineau aceleași cordiale relațiuni cu fruntași ai *neamului ca Brătianu, Rosetti, Kogălniceanu, Negri, Alexandri, Hurmuzachi, Pumnul, Bărnuțiu*, cât de strânsă legătură aveau cu luptătorii din patrie.

Conștiința de rassă, solidaritatea etnică între Români, întâia oară în coloanele „Gazetei Transilvaniei“ s'au propagat. Și dacă au fost mari vremurile, în cari s'au întemeiat „Gazeta“ și bogați în evenimente cei 40 ani până ce conducerea a luat'o actualul și jubilantul director, nu e mai puțin adevărat, că multe frământări naționale și grele lupte s'au înregistrat și în acești din urmă 30 ani de viață ai „Gazetei“. Până la înființarea „Tribunei“ din Sibiiu, 1884, „Gazeta“ fusese adecă de cele mai multe-ori singurul organ politic cu trecere... In intervale se înființau ziare când ici, când colo, se încercase ș'atunci înjghebarea unui centru politic la Budapesta, toate au dispărut însă, numai „Gazeta“ a stat necontenit în foc și a luat parte la toate evenimentele vieții noastre naționale.

S'a distins ca ziar intransigent și a mers întărindu-se treptat, treptat; îndărăt n'a dat nici-odată!

...Cine să nu se închine unei activități ziaristice atât de fecunde, cine să nu se alăture din tot sufletul, celor ce iubilează împlinirea a 70 ani a unei gazete românești, cine să nu-și dea seamă de munca încordată și de jertfele cele mari reclamate dela susțiitorii „Gazetei“? . . . .
. . . .

Iată de ce ne simțim îndemnați să exprimăm veneratului director jubilant toate urările noastre de bine... Să-i dorim viață lungă și putere de muncă pentru a continua să poarte stindardul ce i-s'a încredințat ca scumpă moștenire. Să grupeze în jurul său cât mai mulți reprezentanți din tânăra generație, să sporească și să se întărească astfel tot mai mult mândra oștire națională.

„Gazeta Transilvaniei“ și celor din jurul ei, trimitem sincer salut frățesc!

„Lupta“.

Șaptezeci de ani se împlinesc de când a apărut întâiul număr al „Gazetei Transilvaniei“, de șaptezeci de ani toată munca și jertfele, toate suferințele neamului nostru le reoglindează în mic viața „Gazetei Transilvaniei“.

Credința puternică și profundă în viitorul mai bun, ce îi este urzit neamului nostru a fost talismanul, care a dat „Gazetei Transilvaniei“ tăria de a răzbi.

Munca ei neprihănită zilnic a contribuit la închegarea temeliilor acelui viitor fericit.

Multe, multe ziare și reviste au apărut și au dispărut din nou după o vegetare scurtă ori după un trai strălucitor de oarecare durată. „Gazeta Transilvaniei“ singură a biruit toate restriștele, toate persecutările, toate greutățile valurilor dujmănoase. La progresul mare ce l-a făcut neamul nostru în acești șaptezeci de ani, ea a contribuit incontestabil mai mult decât ori care alt organ de publicistică al nostru.

Adevărat, că este greu ba aproape cu neputință să se facă bilanțul exact al cuotei, cu care contribue un ziar la progresul unui popor.

Cu toate acestea efectele imponderabile ale acestei munci sunt vădite. „Gazetei Transilvaniei“ pe lângă meritele ei ziaristice, trebue să îi să recunoască două mari vrednicii, două mari merite.

Ea a susținut cu perseveranță și tenacitate de fier nu numai continuitatea noastră de drept, dar a susținut *per tot discrimina rerum continuitatea postulatelor noastre naționale, integritatea principială a programului nostru politic.*

Generațiile s'au perândat, situațiile politice s'au schimbat, dar neschimbată a rămas ținta luptei noastre politice, fiindcă nici azi, precum înainte de aceasta cu 70 de ani, nu suntem stăpâni asupra sorții noastre. Principiile programului nostru deci nu a fost permis să se schimbe! Și nu s'au schimbat.

Iar „Gazeta Transilvaniei“ a fost sentinela consecuenței de fier în urmărirea înaltelor principii, de cari trebue să fie conduse toate rândurile de oameni conducători din sînul nostru cât timp nu poate dispune neamul românesc liber asupra destinelor sale.

Dacă nici un alt scop nu ar fi servit, dacă nici un alt rezultat nu ar fi produs uriașa muncă de șaptezeci de ani a „Gazetei Transilvaniei“ și atâta ar fi de ajuns ca să îi servească spre eternă și neveștezită glorie.

Însă mai are ea un merit mare, poate chiar mai important decât cel realizat pe tărîmul politic. Acest merit este, că ea a prestat partea de leu, în munca uriașă săvârșită prin fii buni și luminați ai neamului nostru, spre plămădirea, crearea și închegarea *unității culturale a poporului românesc.*

Că limba cărturarilor și a poporului de pretutindeni devine din ce în ce mai unitară, că datini, obiceiuri și credințe moștenite dela străbuni sunt cinstite și păstrate cu sfințenie, este numai o părticică din rezultatul mare al muncei ei Ea a trezit însă dela vlădică până la opincă în poporul românesc dragostea pentru slova românească, dragostea pentru literatura românească. Stăruințelor ei zilnice îi putem mulțămi că încetul cu încetul cărțile românești, *aceleași* cărți românești le cetește cărturarul român fie el țăran, fie intelectual. Și cine ar putea nesocoti ori tăgădui faptul, că discutarea zilnică a relațiilor noastre specifice sociale în coloanele „Gazetei Transilvaniei“ a contribuit în cea mai mare parte la evoluția sănătoasă în cadre poporane a vieții noastre sociale naționale? *Poporanismul la noi nu este o utopie*, nu este un dor zădarnic, al câtorva suflete înalte, ci *este un fapt netăgăduit real și viu!* In faptul acesta, în rezultatul acesta concret social vedem noi meritul cel mai mare dintre toate meritele, ce le are „Gazeta Transilvaniei“.

Ca un duhovnic blând și bun, ea zilnic l'a sfătuit pe cetitorul ei: ține la neam și lege, împlinește-Ți menirea ce o ai ca român! Și ca un judecător sever ea l'a dojenit pe acela, care s'a abătut dela calea dreaptă ori nu și-a împlinit în cadrele puterilor sale intelectuale și materiale datoria națională.

---

*) Foaia pentru minte, inimă și literatură a încetat în anul 1865.

După ce »Lupta« îşi mai aduce aminte şi de bărbaţii, cari puterea minţii şi focul inimii lor le-au închinat »Gazetei Transilvaniei«, încheie astfel:

„Gazetei Transilvaniei“, în ziua aceasta jubilară şi pentru tot neamul românesc înălţătoare, îi dorim ca şi pe viitor să îi servească drept devisă şi notă caracteristică a sorţii ei: „fluctuat nec mergitur“!

„*Unirea*“.

Se împlinesc şaptezeci de ani dela întemeierea celui mai vechiu ziar românesc.

Nemuritorul George Bariţ pune temelia gazetăriei româneşti, sprijinit în munca aceasta de condeie vrednice de al lui: Andrei şi Iacob Mureşianu.

Şapte decenii de-a rândul a dăinuit această binefăcătoare muncă trecută la începutul anilor optzeci pe umerii mai tineri ai D-lui Dr. Aurel Mureşianu, care o conduce cu destoinicie până în ziua de astăzi.

În acest lung interval au apărut o mulţime de jurnale şi au trăit o vreme oarecare, pentruca apoi să dispară.

Apariţia şi dispariţia atât de rapidă a atâtor jurnale şi reviste denotă deoparte nizuinţele cărturarilor noştri de a-şi pune condeiul lor în serviciul neamului, şi cum nizuinţele lor nu erau încununate de succes, nici nu aveau trăinicia de lipsă, jurnalele dispăreau unul câte unul, dovedind prin dispariţia lor, că publicul cetitor nu avea chiar mare nevoie de ele.

Gazeta s'a învrednicit de deosebita cinste de a se bucură de simpatia cetitorilor şeapte decenii încheiate. In fluctuările şi sbuciumul certelor politice, Gazeta şi-a păstrat totdeauna calmitatea cuviincioasă şi a fost *cel mai consecuent* jurnal din punct de vedere al atitudinei politice.

Fericitul Bariţiu, a ţinut seamă de necesitatea lecturei şi de *rolul cultural* al pressei, împreunând încă dela început literatura şi politica, ştiinţa şi necesităţile poporului nostru.

Gazeta a umplut, şi în acest respect, un binesimţit gol, alimentând gustul cetitorilor săi prin bucăţi literare, scrise, în mare parte, pe înţelesul poporului, mai ales în numerii de Dumineca. E o mare şi frumoasă datorinţă aceasta, de a desvolta gustul literar al păturelor ţărăneşti, apropiindu-i astfel de scrisul oamenilor noştri de litere.

Acel ce va scrie istoricul gazetăriei noastre, va rezerva „Gazetei“ şi sub acest respect, locul de onoare.

Ne gândim cu evlavie la marii întemeietori ai acestei munci rodnice; cu recunoştinţă la vrednicii urmaşi, cari au tras înainte brazda începută...

Ne gândim la recompensa ce neamul românesc ar trebui să o dea acestor neobosiţi slujitori ai condeiului.

La alte neamuri, un jurnal de vârsta Gazetei ar fi reuşit să agonisească milioane, să dispună de palatul ei propriu, asigurând condeielor grupate în jurul lui o retribuţie princiară.

Poporul nostru, ca un popor sărac ce este, nu poate da gazetarilor săi nimic din toate acestea.

Suntem încă destul de înapoiaţi în cele ale culturii, ca să ştim preţui în deajuns importanţa pressei şi valoarea condeielor cinstite: gazetăria, care la alte neamuri este o carieră strălucită şi ca retribuţie, la noi e o carieră ingrată de apostol, în slujba binelui de obşte.

În clipe de înălţare sufletească cum sunt cele de faţă — uitând micile hărţueli şi ciocniri din trecut — trimitem şi noi bătrânului organ septuagenar salutul nostru colegial, dorindu-i perseveranţă şi vigoare în munca, prin care s'a învrednicit şi până acum de dragostea şi încrederea neamului românesc.

„*Telegraful Român*“.

Jubileul „Gazetei“. Eri, Joi, s'au împlinit şaptezeci de ani de când s'a tipărit primul număr al ziarului „*Gazeta Transilvaniei*“ din Braşov. Ne alăturăm la doririle de bine, ce i-s'au adus din acest prilej celui mai vechiu şi mai consecvent ziar românesc dela noi, şi îi dorim, ca privind cu mândrie la sbuciumatul, dar frumosul trecut pe care-l are în urma sa, să-i fie dată bucuria a ajunge zile mai senine şi mai bune în cel mai apropiat viitor.

Lugoş. 24 Martie n. — Binecuvântare celor stinşi, omagii celor de faţă la jubileul de 70 ani.

Redacţia ziarului „*Drapelul*“, Dr. V. *Branisce*, George *Noaghea*, Mihail *Gaspar*, Nicolae *Jugănaru*.

Sibiiu. — Daţi-ne voie să vă felicităm şi noi din prilejul rarului jubileu, pe care îl serbaţi, spre bucuria şi mândria noastră a tuturora.

Redacţia Revistei »Luceafărul«.
Octavian Tăslăuan.

Şimleul-Silvanei. — Din prilejul serbării jubileului de 70 ani al »Gazetei Transilvaniei« ne grăbim şi noi a dori din inimă vrednicului confrate, încărunţit în muncă rodnică şi în luptă nepregetată — vieaţă lungă, ca să fie totdeauna mărturie a vremilor grele, ce a avut să străbată în epoca primei noastre regenerări culturale şi politice, şi să dea dovadă, că cu toate şicanele şi terorizările nesfârşite, presa română se susţine şi face paşi înainte.

Conducătorul neobosit al »Gazetei Transilvaniei« d. *Dr. Aurel Mureşianu*, împreună cu toţi tovarăşii săi de muncă, să trăiască la mulţi ani!

Redacţiunea „Gazetei de Dumінecă“.

Ion P. Lazar, proprietar-editor. *Dr. Dionisie Stoica*, şef-redactor.
Dr. Victor Deleu, redactor resp.

Şimleul-Silvaniei. — Onorată Redacţiune! In incidentul iubileului de 70 ani a »Gazetei Transilvaniei« vă trimitem şi noi micii gregari ai ziaristicei româneşti salutul nostru colegial. Salutăm cu drag acest ziar vrednic de respectul tuturor oamenilor de bine, căci în acest timp îndelungat a răspândit lumină şi a luptat pentru drept şi pentru dreptate.

Adevăr veşnic e, că numai acel neam poate să aibă viitor sigur, care esistenţa sa ş'o bazează pe cultura izvorîtă dela tulpina adevărului şi dela temeliile credinţii. Acest fapt este dovedit de istoria popoarelor, cari în cursul veacurilor s'au ridicat şi ori că au căzut şi s'au nimicit, ori că trăiesc şi azi. Iar postulatul cel de căpetenie al culturei îl formează cuvântul scris şi respândit în toate păturile omenimei.

De acest adevăr necontestabil au fost pătrunşi şi acei bărbaţi dăruiţi de Dumnezeul popoarălor cu minte ageră şi cu simţiri înalte, cari înainte de asta cu 70 ani au scos la lumină acest ziar de mare valoare, care azi e fala şi mângăierea tuturor celor, cari vorbim limba cea dulce românească. Ştiau ei, aceşti bărbaţi, cu cari Provedinţa divină ne-a binecuvântat —, că cel ce nu se înalţă, degenerează, cel ce nu progresază, dă înapoi, — cel ce fuge de lumină, oarbecă prin întuneric. Iar omul fără lumina minţii şi a sufletului e mai aproape de starea fiinţelor necuvântătoare, decât de poziţia aceea, ce e destinată cununei făpturilor lui Dumnezeu, omului înzestrat cu suflet nemuritor.

Ca tot insul, care puterile sale primite dela ziditorul său le jertfeşte pentru promovarea binelui de obşte, şi ei au ştiut că numai nădejdea viitorului poate fi izvorul unei activităţi desinteresate; au sămănat grăunţele cunoştinţelor, ca generaţiunile viitoare să secere lumină, au luptat, pentruca urmaşii lor să biruiască.

Par'că aveau darul, de a cunoaşte viitorul îndepărtat, căci atunci, când între împrejurările atât de nefaste din acele vremi au pus temeliile ziarului »Gazeta Transilvaniei«, ei vedeau deja înainte, că din sâmburele cel mic o să crească un arbore puternic, care va ocroti cu drag la umbra ramurilor sale pe călătorii obosiţi de calea cea lungă a vieţii şi cu poamele sale va stâmpăra setea, dorul luminei minţii. Şi cuvântul fapt s'a făcut, nădejdea nu i-a înşelat. Azi lumina a străbătut în toate păturile poporului nostru, care acuma deşteptat din somnul întunecimei sufleteşti, poate să dea destinelor sale o directivă sănătoasă spre un viitor mai fericit.

Asta e causa, pentru care azi simţim cu toţii o bucurie, ba chiar fericire din incidentul iubileului de 70 ani a »Gazetei Transilvaniei«. Umbrele glorificate ale celor, cari au întemeiat-o, privesc cu drag la rodul muncii lor, iar noi gândim cu evlavie la mărimea sufletelor lor, la energia de fer a marilor întemeietori şi a vrednicilor urmaşi.

Dea Dumnezeu veteranei noastre »Gazete« un viitor şi mai îndelungat, iar celor înrolaţi în jurul ei paciinţă bărbătească, voie de lucru şi succese strălucite.

Redacţiunea revistei „Păstorul Sufletesc“.

I. Budişan, *A. Costa*, *A. Dragoş.*

Bistriţă. »Gazeta Transilvanei« în 12/25 Martie a. c. împlineşte 70 de ani de muncă, în ogorul ziaristicei neamului nostru. Rolul conducător şi cultural al acestui organ de publicitate în viaţa neamului nostru din această ţară e apreciat şi simţit de toţi fiii poporului nostru.

In faţa acestei munci fără păreche în istoria noastră ne închinăm şi noi şi trimitem din acest rar prilej espresiunea sentimentelor noastre de admiraţiune »*Gazetei Transilvaniei*«, directorului ei d-lui Dr. Aurel Mureşianu şi colaboratorilor săi.

„Revista Bistriţei“.

Budapesta. — Stegarului celui dintâi închinarea tînărului gregar.

Lucian Bolcaş.

Salutul tinerimei române.

Viena, 2 (15) Ianuarie. — Celei mai vechi Gazete şi neobositei luptătoare întru apărarea drepturilor noastre naţionale pe terenul ziaristicei româneşti îi dorim mulţi ani de propăşire. Rugăm să primească sentimentele noastre de stimă şi devotament.

România Jună.

Budapesta. — Ilustre d-le Mureşianu, In numele societăţii »Petru Maior« a universitarilor români din Budapesta vă aduc — din prilejul împlinirii alor şeaptezeci de ani de viaţă a »Gazetei Transilvaniei« — cele mai călduroase omagii, pentru munca fără preget ce-o puneţi, pentru ţinerea neşovăitoare la principiile vieţii noastre naţionale, pentru jertfa şi însufleţirea ce s'a pus in coloanele Gazetei de luminaţii coborîtori ai familiei Mureşianu, pentru strălucita pildă de luptă şi statornicie ce au dat'o marii întemeietori ai acestei foi.

D-voastră vă dorim viaţă îndelungată, iar »Gazetei Transilvaniei« de zece, de o sută de ori atâta şir de ani, cât a trăit până acum.

Petru Suciu,
preş. soc. „Petru Maior.

Budapesta. — Mândri închinăm acestui vrednic luptător prinosul nostru de recunoştinţă şi admirare.

Teologii români.

Budapesta. — Ne alăturăm cu dragoste admiraţiei pentru trecut. Viitorul fie şi mai strălucit.

Studenţimea română
prin Negruţiu.

Blaj. — Cu prilejul jubileului celui mai vechiu ziar românesc, ne alăturăm şi noi la manifestaţia de simpatie, ce i-se face „Gazetei Transilvaniei“, care înainte cu 70 de ani a fost înfiinţată de nemuritorul *George Bariţiu*, un absolvent al acestui institut, în care petrecem noi. Dorim, ca „Gazeta Transilvaniei“, care cu atâta vrednicie îşi poate serba jubileul de 70 de ani, să trăiască încă mulţi ani apărând interesele şi drepturile poporului român.

În numele clericilor greco-cat. români din Blaj:

Valeriu Oprişiu,
teolog. an. IV-lea

Clujiu, 20/1 1908. — Când admiraţia şi iubirea, ce Vă păstrăm, ne îndeamnă poruncitor să Vă aducem omagiile noastre calde şi entusiaste, cu prilejul unui jubileu după o muncă grea, măreaţă şi lungă — privim la D-voastră şi la ziarul ce îngrijiţi nu numai ca la cel mai bătrân publicist şi ca la cel mai vechiu organ de publicitate, ci mai cu seamă privim, cu sinceră emoţie sufletească, ca la cel mai serios, cel mai conştiu şi cel mai consecvent serviciu adus neamului pe acest teren al vieţii publice!! Fie, ca şi de-acum, prin aceste nobile însuşiri, să ne putem mândri, măcar în partea de până acum, că si pressa noastră poate fi a „patra putere în stat!“

Pentru studenţii români:

Nicolae Brătianu, Emiliu Folea, Nicolau Fodoru, Romul Moldovan, Andrei Macarie, Iosif Macaveiu, V. Niţescu, Faust Selăgian, Basil Moga, Liviu I. Dan, Nicolae Căliman, Ioan Olariu, Alesandru Munteanu, Iosif Comes, Ioan Nemeş, Sever C. Dan, Romeo F. Muntean.

Dobriţin. — *Studenţii români din Dobriţin* salută cu admiraţiune şi respect cel mai vechiu ziar românesc, dorindu-i existenţă îndelungată şi deplină reuşită în ajungerea nobilului său scop.

Lipsca, Ianuarie 1908.

Gazetare român, Te salutăm!

Tu, care munceşti fără preget, de cum să luminează de ziuă, ca să faci cunoscut luminişul acesta neamului Tău, Tu, care-'Ţi înmoi peana în suflet, unde se adună ca într'un focar toate durerile noastre, Tu, care aşterni pe hârtie tot ce înalţă pe semenii Tăi, râvnind numai o ţântă, aşteptând numai o înviere: a dreptăţii, Tu, care pecetlueşti această nizuinţă prin pierderea ochilor şi a sănătăţii Tale, prin lanţuri grele, visând cu hotărâre de profet deşteptarea neamului, Tu *eşti* vrednic astăzi de sărbătorire.

Şapte decenii de muncă sunt şapte calvare fioroase, dar pline de spinii mântuitorului.

Vedem calea, pe care ai călcat, înţelegem greutăţile, peste cari ai trecut şi-ţi dăm mână de ajutor, prin vorbele noastre — acum — prin faptele noastre — în viitor.

Glasul tinerimei prinde bine — o ştim noi, dar glasul nostru se ridică şi-Ţi promite sus şi tare sprijin neţărmurit, căci lupta Ta e frumoasă, e măreaţă iar lupta aceasta nu e numai a Ta, nici numai a noastră: *e lupta adevărului.*

Mânile »omului cu mânile albe«, pe cari le arată acesta ţăranilor — în poesia în proză de Turghenief — mânile acestea albe vor fi înţelese din partea noastră şi dacă vor muri, dacă se vor sacrifica pentru noi, le vom venera ca pe nişte moaşte, căci sunt sfinte în urma muncii îndeplinite.

Gazetare român! Iţi întindem mânile şi-Ţi urăm: Să învingi! Să învingi!

In numele studenţilor români dela universitatea din Lipsca.

Horia Petra-Petrescu, stud. litere. *Christea Geagea*, stud. lit. (macedo-rom.)
Ioan Marincu, stud. lit. (România.)

Salutul fraţilor din Bucovina.

Salutul „Junimei“ din Bucovina.

Clopotele naţiunii vestesc românismului sărbătoarea, ce să prăznueşte la poalele Tâmpei încremenite.

»Gazeta Transilvaniei« împlineşte 70 de primăveri, dela zămislirea ei.

Şi fără mult alai, fără multă pompă, îmbracă haina curată de sărbătoare, cei cari străjuesc în jurul ei, apărând cu demnitate *comoara*, ce le-a lăsat-o drept moştenire nemuritorii Bariţiu şi Iacob Murăşianu Dar e sărbătoare românească; de aceea sunetul clopotului celui ce o vesteşte, străbate tot colţişorul pământului românesc. Şi nu-i poate pune stavilă nici creştetul cărunt al Carpaţilor — martorele suferinţelor noastre fără de sfârşit — şi astfel străbate până la vetrele Românilor oropsiţi din grădina Sfântului Stefan.

În cununa, cu care încunună astăzi naţiunea română stindardul, pe care este scris cu litere sclipitoare »Gazeta Transilvaniei« sunt împletite şi mărgăritarele recunoştinţii noastre a celor grupaţi în jurul »Junimei« — cea mai veche şi mai mare societate studenţească din Bucovina — cu care îi datorim pentru apărarea drepturilor naţionale ale moşilor, părinţilor şi fraţilor noştri din această nefericită ţărişoară.

De 30 ani, de când existăm ca societate, ne este »Gazeta Transilvaniei« izvorul nesecat al iubirii de neam, lege, limbă şi moşie, cât şi vestitorul muncii noastre fără de prihană, depuse în ogorul neamului din Bucovina.

În coloanele ei şi-au dat întâlnire marii noştri Hormuzachenii, Pumnul, Silvestru Morariu, George Popoviciu cu fruntaşii neamului de pretutindeni, în coloanele ei ne-am povestit şi ne povestim şi noi tineretul, dureriie şi rarele noastre bucurii.

»Gazeta Transilvaniei« a adăpostit la sînul ei scrisul Românilor din toate părţile, »Junimea« asemenea dă hrană sufletească reprezentanţilor neamului întreg.

Ţînta ni este aproape aceias!

Consideraţi-ne deci şi pe noi de părtaşi sinceri ai praznicului înălţător, ce'l prăznuiţi astăzi, căci noi vă dorim cu focul curat al inimelor noastre româneşti puteri îndoite pentru eluptarea idealului Românismului...

Cornel Cornean,
preşedintele societăţii academice „Junimea“

Cernăuţi. — Prea Onorată Redacţie! Asemenea isvorului ce resare din stânca muntelui şi-şi trimite undele sale învăluite într'un murmur misterios în depărtările unei lumi necunoscute, ca să ducă şi acolo cântecul de dor şi jale, ce l-a auzit în decursul drumului său, — astfel a eşit

nainte de şapte decenii din dragostea de neam a unor bărbaţi valoroşi ai corpului nostru naţional, un isvor de gândiri ideale şi de năzuinţi nobile, cari întrupându-se în inima tuturor Românilor, a luat formă concretă numindu-se *„Gazeta Transilvaniei“*. Sub forma aceasta şi-a scris pe steagul ce l-a rădicat îndătorirea, să lupte pentru redeşteptarea Românilor din amorţeala, ce-i ţinea cuprinşi în reţeaua întunerecului, pentru luminarea şi regenerarea naţională a acestui popor mare şi pentru ajungerea năzuinţelor sale seculare, de a deveni un factor însemnat.

Prin şapte decenii a rămas bătrâna *„Gazetă“* credincioasă principiilor, de cari a fost însufleţită şi condusă la începutul existenţei sale, a rămas credincioasă, graţie bărbaţilor cu inima nobilă, cari stând în fruntea ei, n'au cruţat nici timp nici sacrificii materiale, spre a da celor însetaţi de lumină, lumina aşteptată, celor dornici de cultură, cultura dorită.

Şi-n aceste momente înălţătoare, când se vede „Gazeta Transilvaniei“, după o muncă de şapte decenii, că a ajuns la acel rezultat, care şi l-a propus la început, ne asociem şi noi, cei grupaţi în jurul „Academiei ortodoxe“ la urările de bine a întregii suflări româneşti, dorind *„Gazetei Transilvaniei“* ca albele-i bătrâneţe să fie încununate de acelaşi succes, care l-a secerat în decursul tinereţei sale.

Societatea acad. teol. „Academia Ortodoxă“.

Preşedintele, Arseni Fărtăiş

Secretarul I, *Mihail Corduş*

Alte felicitări.

Şimleul-Silvaniei la 1 Ianuarie 1908.

Prea venerate Domnule!

Un ziar naţional e tubul acustic prin care vibrează aspiraţiunile de obşte a unui popor şi prin care se afirmă şi manifestă interesele de viaţă a poporului.

Inchinată deja la leagănul său pentru apărarea intereselor vitale ale poporului român „Gazeta Transilvaniei“ în tot cursul activităţii sale prodigioase de trei pătrări de secol a fost întotdeauna nu numai cel mai fidel tălmaciu al dorinţelor şi aspiraţiunilor noastre naţionale, a fost întotdeauna nu numai îndârjitul anteluptător al drepturilor poporului român, fără ca un luceafăr de dimineaţă apărând pe orizont încă înainte de crepusculul conştiinţei româneşti, prin ivirea sa a chiar deşteptat din letargie la viaţă pe Român, deatunci până astăzi fără preget povăţuindu-l şi orientându-l pe calea înălţării şi a progresului în toate direcţiunile. Şi dacă azi din culmea unui trecut de 70 ani putem constata pe arena de obşte a neamului nostru un rezultat înbucurător,— în realizarea acestui rezultat, ziarul ocrotit cu tot focul sacru al inimei de luminaţii antecesori ai D-v., apoi condus de un lung şir de ani de d-voastră cu rara prevedere şi înalta prudenţă, ce vă caracterizează — îşi are fără îndoială partea sa de leu.

Noi Românii sălăgeni, cari am avut fericirea deja dela început a profita de şcoala autoritativă inaugurată de ilustra „Gazeta Transilvaniei“ avem titlul — alăturea cu tot Românul de bine — ca din prilejul îmbucurător al serbării jubileului de 70 ani al ezistenţei „Gazetei Transilvaniei“ cu inima sinceră să ne prezentăm prinosul smerit de adâncă reverinţă şi fiască recunoştinţă.

Primiţi deci, Onorate domnule redactor, din prilejul acestui jubileu urările noastre de bine.

„Gazeta Transilvaniei“ să trăiască, să crească şi înflorească la mulţi — mulţi ani!

Iar în semnul afectuoasei noastre adheziuni vă rugăm să binevoiţi a primi din partea Românilor sălăgeni drept cadou jubiliar pentru ziarul „Gazeta Transilvaniei“ alăturatele 8 bucăţi acţii de ale institutului „Silvania“.

Primiţi Vă rugăm espresiunea distinsei noastre veneraţiuni.

George Pop de Băseşti, *Alimpiu Barboloviciu*, vicariu for. gr. cat. episcopesc al Silvaniei.

A. Cosma

Salutul meu ţie, »Gazeta Transilvaniei«.

Te salut, venerabile organ naţional-politic, cu toată dragostea inimei mele, din incidentul jubileului Tău de 70 de ani, în viaţă.

Ai un trecut unic, între semenii tăi români din această ţară, în longitudine de viaţă.

Dar în activitatea Ta?

Aci ochii mei sufleteşti abia te pot caracteriza.

Ei privesc la tine ca la un venerabil bătrân, încărunţit de muncă, de griji şi de neajunsuri, dar neînfrânt, şi fără ca să te fi învechit în chemarea ta; ori

Ca la un erou, care 70 de ani ai stat ziua-noaptea la postul Tău de santinelă naţională-culturală a neamului Tău şi nici întunerecul, nici gerul, nici arşiţa soarelui, nici vijeliile, tempestăţile şi lipsurile, cari au trecut peste corpul Tău, nu Te-au alungat din locu-ţi: ori

Ca la o stea lucitoare a »Magilor călători« de odinioară, cari prin luminile Tale ai arătat pururea neamului Tău ieslea, în care zace mântuirea sa: iubirea frăţască, iubirea de neam, de limbă şi solidaritatea fiilor săi în lucru, în luptă şi în toate: ori

Ca la un grădinar dester, sîrguincios şi devotat chemării sale, care permanent a udat cu apă curată şi recreatoare tulpina naţionalismului românesc şi a deşteptat din amorţeala ei de odinioară puterea ei vitală şi a inpintenat'o spre activitate, creştere şi desvoltare.

Nu ştiu, mărturisesc, care dintre aceste asemănări, ori că chiar toate se potrivesc la trecutul vieţii şi activităţii Tale. Las să decidă publicul român, iar eu mă bucur că acest eveniment al vieţii Tale 'mi ofere ocasiunea, ca să dau în publicitate expresiune simţămintelor mele, bazate pe meditaţiuni despre trecutul Tău, pe care cam de 40 de ani îl cunosc din esperinţa-mi proprie.

Da. Pre lângă toate impilările şi suferinţele Tale şi ale neamului Tău, de 70 de ani, Tu ai cultivat, cu o religiositate, care insuflă tuturor respect şi admiraţiune, limbă, virtute, morală şi tot felul de însuşiri caracteristice naţionale româneşti. ai militat cu căldură pentru politica naţională şi ai îndemnat spre bine, deodată apărând, scutind, corectând şi admoniind.

Eu cred, că în sufletul lor, în ascunsul inimei lor chiar şi dujmanii politici ai Tăi şi ai neamului tău vor sta încremeniţi de admiraţiune din cauza perseveranţei neclătite şi a abnegaţiunei tale în lupta pentru existenţa naţională a neamului Tău.

Deci laudă şi onoare Ţie!

Incheiu cu cuvintele geniului poetic: Să rămâi »ca un soare« (care) »apune, dar nu moare«.

Timişoara-Fabric.

Pavel Rotariu, advocat.

Sigetul Maramureşului.

De 40 de ani cetesc „Gazeta Transilvaniei“. Multă deşteptare şi multă mângăiere am aflat cetindu-o. Pentru aceasta sufletul meu e plin de recunoştinţa către întemeiătorii de pie memorie ai ziarului şi către Preastimatul Domn proprietar de acum Dr. Aurel Mureşianu.

Bunul Dumnezeu să binecuvânte ostenelele şi jertfele cari le aduceţi pentru binele comun a poporului român şi să Vă lungească firul vieţii să puteţi ajunge şi edarea numărului jubilar de 100 ani.

Tit Bud, Vicariul Maramureşului.

Deva. — Cu dragoste şi iubire neclintită salut „Gazeta Transilvaniei“, pururea devotată intereselor mari şi sfinte, a cauzei noastre naţionale.

Istoricul vremilor viitoare, v'a găsi în paginele ei oglinda fidelă a tuturilor păsurilor noastre, străbătute în decursul esistenţei sale de 70 de ani. Mă închin cu evlavie umbrei măreţe a mărelui ei întemeiător, care a înfiinţat-o spre luminarea şi călăuzirea neamului în timpuri neînchipuit de grele, şi doresc vrednicului său urmaş de azi, care o susţine în vremuri poate şi mai primejdioase, ani mulţi înainte, să lupte mai departe cu bărbăţie pentru steagul cu simbolul de credinţă a nemuritorului nostru George Bariţiu.

Elena Pop Hosszu-Longin.

Viena. — Printre alte multe sute de credincioşi ai acestei foi îmi permit şi eu să transmit — cuprins de entusiasm şi recunoştinţă — Venerabilei Gazete îmbătrânite în luptă, cinste şi iubire de neam, un salut călduros şi plin de respect. Doresc ca munca cinstită să aducă roadele cuvenite, abnegaţiunea şi altruismul, cari totdeauna au fost călăuzele directorilor „Gazetei“, să fie recompensate de recunoştinţa neamului întreg, iar spiritul de jertfă al acestui ziar să fie esemplu de admirat şi de urmat pentru conducătorii poporului nostru obidit. Calea dreaptă, cinstită, neşovăitoare şi neinfluinţată, rămână mai departe podoaba organului acestuia cu adevărat naţional. Trăiască Dr. Aurel Mureşianu, trăiască Redacţia şi aderenţii ei. Cu deplin respect:

Dr. Marius Sturza.

Blaşiu. — Felicitări la jubileul de 70 de ani!

Dr. Marcu. Stefan Roşianu, Valer Suciu, Dr. Macaveiu, Nicolae Marcu.

Sibiiu. — Acum când „Gazeta Transilvaniei“ împlineşte 70 ani de luptă desinteresată cu jertfe necontenite pentru apărarea intereselor neamului românesc, aducem omagiile recunoştinţei noastre tuturor factorilor, prin munca cărora s'a susţinut şi să poartă şi azi cu cinste stindardul pentru biruinţa drepturilor şi culturei noastre naţionale.

Corpul profesoral al seminariului „Andreian“.

Jibou. — Primiţi felicitările noastre cele mai călduroase cu ocasiunea jubileului de 70 de ani al esistenţii preţuitei D-Voastre foi, în care timp îndelungat condusă şi redigiată de bărbaţi meritaţi şi luminaţi, aţi lucrat pentru binele poporului român, a căruia prosperare ne zace şi nouă la inimă.

Calea grea, care aţi percurs'o animaţi de iubire adevărată românească, se Vă dea putere şi curagiu şi în viitor, ţinând sus steagul naţional şi mai încolo, care să conducă la isbânda dorită.

Inteligenţa română din Jibou şi jur.

Lipsca. — Prea Onorate domnule Doctor! Primiţi mulţămirile mele pentru trimiterea „Gazetei“ D-Voastre, care e foarte binevenită membrilor noştri (ai seminariului). Totodată îmi iau voia a Vă esprima cele mai călduroase felicitări pentru jubileul ziarului D-voastră, care urez să fie şi în viitor, ca în trecut, un razim puternic al poporului român.

Gustav Weigand, conziller de curte.

Lipto St.-Miklos. — Prea onorate Nestore! A ajunge cu această muncă o etate frumoasă este un rar dar al cerului. Dumnezeu Vă ţină dimpreună cu familia D-Voastră. Să sperăm şi pentru popoarele noastre tot ce poate fi mai bun. Al D-Voastră totdeauna devotat

Dr. Emil Stodola.

Bistriţă. — Din incidentul jubileului de 70 de ani Vă rog să primiţi cele mai sincere şi călduroase urări de bine şi felicitări. Mă alătur cu inimă caldă la obşteasca manifestaţie de dragoste a întreg neamului românesc.

Trăiască mulţi, mulţi ani scumpa „Gazetă“ şi ilustrul ei director.

Gerasim Domide, protopop.

Galaţi. — Românul are şapte vieţi în pieptu-i de aramă. „Gazeta Transilvaniei“ are şaptezeci de vieţi. Fiindcă un an „Gazeta Transilvaniei“ e o viaţă. Ad multas vitas!

Horatius M. Pineles.

Bucureşti. — Momentele frumoase, prin cari treceţi acum, la împlinirea celor 30 de ani de luptă şi la aniversarea celor 70 de ani în viaţa celui mai bătrân ziar românesc, pe care ni l-au lăsat moştenire înaintaşii noştri, îmi dau prilejul de a ura pentru ziar şi pentru conducătorul său încercat încă mulţi ani de luptă şi de biruinţe.

Romulus Cioflec.

Viena. — *Clubul român din Viena*, felicită cu ocaziunea aniversărei de 70 ani a „Gazetei Transilvaniei“ pe harnicul ei director şi redactor.

Azuga, 10 Martie 1908.

Stimate D-le Mureşanu,

Cu prilejul aniversărei de 70 de ani a »Gazetei Transilvaniei«, am onoare a vă remite prin mandat poştal:

K. 100. — Costul pe un an a 3 abonamente zilnice şi a 7 abonamente la numărul de Dumineca, cu rugămintea, să binevoiţi a le distribui în Ardeal, după cum veţi găsi D-v. cu cale, spre a se răspândi tot mai mult ideia conştiinţei de solidaritate naţională, propăvăduită cu statornicie de »Gazeta Transilvaniei«, în decurs de 70 ani de viaţă, închinată cu totul neamului românesc.

Fac în acelaş timp urările de bine cele mai călduroase pentru prosperitatea Gazetei, şi vă doresc din toată inima, prea venerate Domnule Mureşanu, sănătate deplină şi încă mulţi, mulţi ani, pentru binele neamului şi pentru fericirea familiei D-v.

Sunt prea stimate, Domnule Mureşanu, cu admiraţiune şi dragoste

Al D-v. devotat serv., *I. G. Babeş.*

Sinaia, 10 Martie 1908.

Prea Stimate D-le Mureşanu,

Cu prilejul aniversărei de 70 de ani a »Gazatei Transilvaniei«, am onoare a vă comunica, că v'am remis azi prin mandat poştal:

Kor. 100. — Costul pe un an a 3 abonamente zilnice şi a 7 abonamente la numărul de Dumineca, cu rugămintea să le distribuiţi în Ardeal, acolo unde veţi crede mai nimerit, drept manifestaţie a conştiinţei de solidaritate naţională şi spre a să răspândi tot mai mult ideile înălţătoare propoveduite cu statornicie de »Gazeta Transilvaniei«, în decurs de 70 ani de viaţă închinată cu totul pentru înălţarea neamului.

Fac în acelaş timp urările cele mai călduroase pentru prosperitatea Gazetei şi vă doresc din toată inima, prea venerate Domnule Mureşanu, sănătate deplină şi mulţi, mulţi ani fericiţi, spre a vedea neamul românesc, mare, puternic şi fericit.

Al D-v. cu totul devotat, *E. Arghiriade.*

Abrud. — Din incidentul jubileului de 70 de ani al „Gazetei Transilvaniei“, casina română din Abrud îşi exprimă admiraţia şi-i trimete tributul de recunoştinţă pentru munca neobosită, cheltuită în atâţia ani întru desvoltarea şi luminarea poporului român. Să deie ceriul ca să-şi vadă întrupat idealul cel urmăreşte.

Pentru comitet, *Dr. George David.*

Caransebeş. — Din incidentul serbării jubileului de 70 de ani al valoroasei »Gazeta Transilvaniei« însufleţiţi de binefăcătoarea activitate desfăşurată întru luminarea poporului românesc, casina română din Caransebeş vă trimite cele mai călduroase felicitări, dorind ca acest organ încă mulţi ani să conducă poporul nostru în lupta pentru asigurarea drepturilor sale.

Comitetul.

Bistriţa. — *Onorată Redacţiune!* Venim cu plin respect a Vă gratula de rarul eveniment, că „Gazeta Transilvaniei“ ajunse cu reputaţie neştirbită, ca apărătoare neobosită şi conştie a drepturilor poporului nostru, la jubileul de 70 ani, ai existenţei şi luptelor sale. Trăiască! Dorim mulţi ani fericiţi şi plini de energie d-lui director al foii Dr. Aurel Mureşianu, un vechiu şi mare stâlp al vieţii noastre româneşti. Gratulăm apoi tuturor muncitorilor harnici şi vrednici ai redacţiunii „Gazetei“ noastre.

Dr. Iulian Pop. Dr. Gavril Tripon.

Sibiiu. — Dea ceriul ca sământa cea bună aruncată ani şeaptezeci de „Gazetă“ în agrul poporului român să producă roade îmbelşugate Actualului director putere şi tărie ca încă mulţi ani să'l vedem în fruntea „Gazetei“.

Dr. G. Proca.

Năsăud. — Doresc „Gazetei Transilvaniei“ prosperare şi împlinirea idealului, totodată te felicit la dupla aniversare.

Artemiu Mureşian.

Bucureşti. — Să vieţuiască de şapte ori şaptezeci de ani pentru eluptarea tuturor drepturilor Românilor.

Profesorii: Borgovanu, Şuteu, Vancea.

Dej. — Muncei neobosite de 70 de ani fi-ei resplata întruparea principiilor ce aţi reprezentat

Dr. Liviu Micşa.

„Gazelei Transilvaniei“

Bistriţa. — Din sânul tăinu't al falnicilor munţi pitoreşti şi măreţi ai Rodnei, de pe plaiurile obârşiei Someşului visător, trimit urarea inimei mele la Septegenara aniversare a celui dintâi drapel al ziaristicei noastre, înfipt victorios în cetatea, bogată odinioară în suflete mari româneşti, a Braşovului.

In aceasta frumoasă serbătoare a D-Voastră, a neamului nostru, aduc prinosul meu de admirare inimoşilor conducători al sărbătoritei »Gazete«, care a strâns în şireagul luptătorilor săi destoinici întreg norodul doritor de lumină şi pe fruntaşii, harnicii muncitori ai agrului culturei româneşti.

Ca bradul pururea verde ai munţilor noştri, aţi stat dârzi, sfruntători şi nemişcaţi în puroiul multelor furtuni amenintătoare, luând botezul de sânge al neamului nostru, visând pururi zările senine ale unui viitor de aur, stăruind şi profesând mereu dragostea de glie, neam şi lege, strejuind altarul neamului.

Vă doresc trăinicia bronzului. Fi vecinic credincios neamului. Stărueşte cu drag idealul sfânt. Să te vedem strălucind vecinic în acea lumină curată, care Ţi-a asigurat locul de frunte în falanga măreaţă a ziaristicei noi. Rămâi vatră, cronicar şi înşiruitor fidel al nisuinţelor şi faptelor noastre, rămâi luminătorul nostru.

Emil A Chiffa.

Pozega (Slavonia). — Felicitările cele mai sincere la serbările jubilare ale „Gazetei“ din partemi. — *Cz.*

Câmpina. — La picioarele Carpaţilor, falnic ca un brad cu fruntea în sus, stă venerata »Gazeta Transilvaniei«, fâlfâe de şapte decenii prin ale sale coloane *mândrul nostru tricolor* dând dovezi lumei că limba noastră are un frumos viitor.

Marioara Porumbescu.
măritată L. Raţiu.

Făgăraş. — Valoros şi constant luptător pentru binele poporului român merite neperitoare ai câştigat. Binecuvântată muncă uriaşe faci. Inainte cu Dumnezeu. Intru mulţi ani!

Dr. Ioan Turcu,
advocat.

Cluj. — Şaptezeci de ani te fac bătrân. Dar un *venerabil* bătrân, ca şi „Gazeta“, pururea va sta în fruntea celor ce sub ochii lui au crescut, sub paza lui s'au făcut — bărbaţi! In jurul „Gazetei“, astăzi s'adună nepoţii cete-cete.

Ei privesc cu sfinţenie la cei şaptezeci de ani *întreiţi* prin munca încordată, şi prin cinstea fără de şovăială.

Unul din ei trimite admiraţia sa şi urările sale de bine.

S. C. Dan,
student.

Minthiul Gherlei. — Sincerile felicitări jubileului de 70 ani, iar neobositului ei redac or mulţi ani.

Julia Mariţi şi Regina Roman.

Bacău. — Felicitări şi omagii de admiraţie celui mai statornic organ al neamului cu ocazia jubileului său.

Neli Cornea.

Bucureşti. — Domnule Director! Pressa românească din Transilvania şi Ungaria este aproape singurul factor, care ţine încă sus steagul luptei naţionale. In deosebi *Gazeta Transilvaniei*, cel mai vechiu ziar al neamului românesc, a contribuit în cea mai mare măsură la redeşteptarea, manifestarea şi susţinerea românismului din acele ţări. Ea şi cu cei mai buni bărbaţi ai noştri, cari au colaborat la dânsa, şi-au îndeplinit cu cinste datoria, astfel că astăzi poate sărbători cu mândrie frumosul ei jubileu de 70 ani de luptă.

În această rară ocaziune Vă exprimăm, Domnule Director, sentimentele noastre de dragoste şi de admiraţie şi dorim ca Cel de sus să Vă dea toată tăria spre a duce lupta înainte pentru îndeplinirea aspiraţiunilor drepte ale poporului românesc.

Dr. V. Popovici, Haţeg. B. Pascu. V. Puşcariu, căpitan, C. Roman, I. Moisil, St. Gavrilescu, farmacist, Luca Rusu.

La jubileul de 70 de ani al „Gazetei“.

Te cunosc dragă »Gazetă«,
Intr'un an noi ne-am născut,
Erai singură »Ştafetă«
Românească la 'nceput!

Neamul nostru pân la tine,
Era 'n lume surd-mut-orb,
Rătăcind prin căi străine,
Ca şi al lui Noe corb!

Tu cu fică-ta »Foiţa«,
Una soare, alta lună,
Data-ţi neamului ştiinţa
Şi lumina dimpreună!

Şaptezeci de ani de luptă
Cinstită, ai împlinit,
Şi în muncă ne-'ntreruptă,
Fapte mari ai sevârşit.

Bine cuvântată fie,
Ţărna acelor bărbaţi
Cari în sântă armonie,
Erau luptei devotaţi.

Al lor geniu ne şopteşte,
Bunică, prin glasul tău:
Nu vă lăsaţi prinşi în cleşte,
Ci luptaţi, luptaţi mereu!

Căci în luptă e vieaţă,
Cel ce se retrage moare,
Şi de-a lui vânjoase braţe,
Pe nime capul nu-l doare!

Ai fost *alfa* pentru noi,
In a luminării cale,
Fi *omega* la nevoi,
In-a plângerilor vale!

Cluj, 1908. *Iacob Mureşanu.*
învăţător în pensiune.

Bucureşti. — Fiecare sărbătoare a „Gazetei Transilvaniei“ a redeşteptat în sufletul nostru simţul dreptăţei noastre naţionale, pe care era să il plătim amar. Noi totuşi nu ne-am speriat de acest foc, ştiind că în foc trebue să se lămurească aurul. Dee Atotputernicul Dumnezeu, ca aceasta sărbătoare să încununeze dorinţele tuturor spre binele neamului, la care dorinţă ne alăturăm şi noi femeile române.

Aurelia Piposiu.

Galaţi. — Cu ocazia jubileului de 70 ani urăm viaţă îndelungată valorosului organ românesc „Gazeta Transilvaniei“, esprimând admiraţia noastră celor două generaţii a Mureşenilor, bravi luptători ai cauzei naţionale.

Ion Mazere, August Frăţilă, Stefan Dobreanu, Constantin Pop, Alexandru Ignat, Doctor Galin, C. Costantinescu, I. Stamate, Simion Corvin.

Arad. — Mult Stimate Domnule Director! Cu ocaziunea serbării anului al 70-lea al existenţii preţiosului ziar „Gazeta Transilvaniei“, Vă aduc şi eu espresiunea profundei mele reverinţe şi admiraţiuni pentru distinsa şi înţeleapta D-Voastră ţinută, cu care aţi ştiut continua şi dirigea acest tezaur moştenit dela marii întemeietori şi antecesori ai neamului nostru!

Dumnezeu bunul să vă trimită darul şi bunătăţile sale, bucurându-Vă de o viaţă lungă, în deplină fericire, ca mai departe să puteţi continua această mărcaţă operă, care azi, este admirată, de tot Românul binesimţitor. Să trăiţi întru mulţi ani! Domnule Director! împreună cu amabila doamnă, să vă bucuraţi şi de fericirea scumpelor D-Voastră odrasle, cari asemenea promit a fi demne de părinţii lor distinşi!

Iudita Secula.

Băseşti. — Mult Stimate Domnule! Când din incidentul jubileului de 70 ani ai valoroasei noastre »Gazeta Transilvaniei« Vă felicită cei mai aleşi bărbaţi ai celor 12 milioane de Români, eu — cu toate că s cel mai mic între cei mai mici, nu pot să rămân deoparte, nu, cu atât mai vârtos, căci şi eu de când eram student în sfânta teologie încă acuma's 20 de ani am început să fiu corespondent al celui mai fruntaş ziar al nostru »Gazeta Transilvaniei«. Viu deci şi eu să Vă felicit şi să-mi descoper la acest mare şi atât de rar praznic doririle mele de bine. Presupun, ştiu şi sunt convins, că multe sunt şi uriaşe greutăţile, cu cari v'aţi luptat întru susţinerea acestui ziar, mângăie-Vă însă conştiinţa, că V'aţi făcut datoria, iar răsplata să Vă fie recunoştinţa tuturor Românilor de bine!

Preotul *Bălibanu.*

Mihăileni. — La astfel de sărbare mare naţională, graiul omenesc e mut, spre a ne putea esprima tot ce simţim şi nutrim pentru un ziar atât de veteran şi fără pereche în viaţa noastră românească. Deci mă mulţumesc a zice:

Să trăeşti d-le Mureşian încă mulţi ani fericiţi, trăiască redactorii şi trăiască Gazeta — lumina naţională — care a strălucit prin deceniile atât de întunecate ale scumpului şi iubitului nostru popor! Trăiască zic, ca să-şi poată realiza programul şi să-i putem serba cu mai mare entuziasm *Centenarul.*

Aurel Borgovan.

Roşia de munte. — Admirând lupta D-Voastră hotărîtă şi neclintită pe calea ziaristicei, Vă doresc încă mulţi ani de muncă cu deplină isbândă.

Alesandru I. Sighişoreanu.

Sibiiu. — Incă mulţi ani de viaţă cinstită ca până acuma vă doreşte

Dr. Rusu,
advocat.

Râşnov. —

Steaua Transilvană din ce în ce mai viue
Lumina sa cerească revarsă pe pământ.
Spre ea întreg poporul privind cu bucurie,
Sperează 'n libertate, cum crede'n Domnul
[sfânt!

P.

Lugoj. —

Din luptele cumplite... pe moarte şi viaţă
Din *şeaptezeci răsboae*, eşiţi triumfătoare
Puternică Gazetă, ce ai purtat pe braţe
Pe fii vechei Rome din viţă învingătoare!
. . . .
Reprezentat'ai neamul, ca sentinelă bravă!
Pe care uraganul din loc nu-o-a mişcat,
Iar neamul azi îţi cântă, mărire ţie, slavă!
Geniul tău să fie 'nveci binecuvântat!

Ioan Rodina

Cluj. — Prea stimate Domnule Director! Treizeci de ani am avut în casă aproape neîntrerupt, zi de zi, o scumpă tovarăşă, o credincioasă povăţuitoare, care pururea viuă a ţinut flacăra iubirei de neam la vatra mea.

Acela, care a dat viaţă prin munca sa, care a dat putere prin abnegaţia sa, farmec prin spiritul său acestei venerabile prietine a atâtor familii — „Gazeta Transilvaniei“ — sunteţi D-v., căruia recunoştinţă datoreşte toată suflarea românească.

Dee Domnul să ajungeţi jubileul de 50 ani în fruntea Gazetei, iar ea să lumineze drumul şi să încălzească inimele şi a nepoţilor şi strănepoţilor noştri.

A D-v. cu vechie amiciţie

văd. Anna A. Popp
n. de Lemeny.

Piteşti. — Astră şi luceafăr al culturei neamului, stejar falnic al drepturilor naţiunei în lupta furtunelor năprasnice isbite în tine, te salutăm cu evlavie odor scump »Gazeta Transilvaniei« la al 70-lea an al existenţei şi apostolatului tău.

Sfântă fie memoria lui George Bariţiu şi Jacob Mureşianu fondatorii şi redactorii primei gazete româneşti.

Rugăm provedinţa ca jubileul tău de 100 ani să'l serbăm cu drepturile sfinte ale neamului, consfinţite şi îndeplinite.

Cetăţenii din Piteşti şi judeţul Argeş urmaşii vechii domnii româneşti, Vă urează bărbăţie şi curagiu în luptă, vă depune prinosul lor de recunoştinţă şi vă salută cu admiraţiune şi devotament.

Nicolae Branzea, profesor şi prefect. *Nae Micescu*, deputat. *Toma Trifonescu*, senator. *Ioan Purcăreanu*, deputat. *Nae Dimitrescu*, primar. *Martinescu* ajutor primar. *Ghimpa*, director liceului. *Mândru*, secretar liceu. *Lupescu*, profesor liceu. *M. Mihaileanu*, profesor liceu. *Nae Dimancea*, fost deputat. *I. Comăneanu*, fost prefect. *Dr. G. Rădulescu*, fost deputat. *I. Coculescu*, fost primar. *Căprescu*, fost deputat, profesor de liceu. *Andrian*, profesor. *Iliescu*, profesor. *Spiroiu*, colonel. *Ghiţescu*, colonel. *Alexandrescu Ureche.* căpitan. *Axente*, advocat. *Bănescu*, advocat. *Socaciu*, advocat. *Vasilescu*, adv. *Coandă*, director de bancă. *Suciu*, inginer. *Gussi*, proprietar. *Vinieru* major. *Nic. Petrescu*, căpitan în reservă. *Popovici*, inginer. *Luizescu*, inginer. *Iosof*, inspector silvic. *Manolescu*, inspector silvic. *Boerescu*, preot. *Urzică*, preot. *Sâlcescu*, preot. *Eftimie Ionescu*, comerciant, fost primar. *Agate Vasiliu*, comerciant fost primar. *C. Zănescu*, comerciant, fost consilier comunal. *I. Zănescu*, comerciant. *G. Şerbănescu*, Comerciant, consilier comunal. *Bobancu*, farmacist. *Crişbăşanu*, profesor şi director de institut. *Teodor Muntean*, profesor pensionat. *Teodor Tatu*, comersant. *Dimitrie Popescu Brezeanu*, comersant. *Petculescu*, inginer. *Buţănescu*, comerciant. *Eftimie Nicolescu*, coafor. *Dim. Suşara*, comptabil. *G. Rădulescu*, şef telegraf. *Căpitanovici* oficiant. *Bucur Ilie*, agricultor *Vas. Săcărescu*, comerciant. *Irimie Voicu*, meseriaş. *Ioan Oancea*, comersant. *G. Hasiu Oancea*, agricultor. *Moise Popa*, agriculter. *D. Dadarlat*, comersant. *Nicolae H. Ionescu*, comersant. *Aron Baiulescu*, comersant. *N. Bobescu*. *Axente* comptabil bancă. *Tampeanu*, căpitan. *Ghioca*, şef portărel. *Dan Macedonean*. *Sofronie Popovici*. *Popescu*, pensionar.

Oraviţa. — La întrarea în al 70-a an de existenţă aduc omagii bătrânei »Gazete«, dorindu-i şi de aci înainte o muncă rodnică întru apărarea intereselor neamului nostru mult cercat.

Iar valorosului şi probatului ei director, decanului ziariştilor români, îi doresc sănătate şi tărie, ca să poată duce la isbândă steagul, pe care timp de 30 de ani atât de vrednic l'a purtat.

Dr. Iustin Cl. Iuga.

Bodeşti. — Un an în vecinicie se perde ca o picătură de apă în mare; un an de suferinţă lasă urme ce se cunosc în viaţa unui om, un an de lupte în viaţa unui popor, lasă urme în istoria lui. 70 de ani de luptă însă, pentru câştigarea şi apărarea drepturilor unui popor, însemnează a face istoria lui. »Gazetei Transilvaniei«, care de 70 de ani conlucră la facerea istoriei poporului român, îi urez mulţi ani!!

Ambițiunea tuturor Românilor trebue se fie serbarea centenarului ba și a b centenarului acestui organ al său! Doamne ajută!

Nicolau Boscaiu,
învățător.

București. — Am înaintea mea numărul festiv al »Gazetei Transilvaniei« din 1888 în amintirea aniversării a cinzeci ani de existență.

De atunci au trecut ani douăzeci, o pagină însemnată din istoria poporului românesc de sub dominația ungară. *Luptă dreaptă, țintă bună* a urmărit acest valoros organ al neamului românesc de pretutindeni.

Românii din patru unghiuri, iubilați, încurajați acest falnic far de lumină, care în curs de 70 ani ne-a luminat și apărat drepturile noastre sfinte naționale. Urez, să îi serbăm jubileul de una sută de ani!

C. B. Văncu.

București. — Vin a te felicita pentrucă ai reușit să conduci cu multă destoinicie cel mai vechiu ziar politic român până la al șeaptezecelea an al existenței lui. „Gazeta Transilvaniei“ a fost pentru poporul român din Austro-Ungaria, ca un far pentru corabia, care fiind jucăria valurilor oceanului, tinde ca să ajungă și să acosteze la țărm spre a'și salva situația periclitată. Pe cât ți-a fost posibil ai sporit și îmbunătățit necontenit acest far, spre a corespunde mai bine nevoilor actuale cu idealul de a'l menține și întreține la aceeași înălțime până ce urmașii vor veni să'l conducă mai departe cu succese din ce în ce mai mari. Dea Dumnezeu să se realizeze acest nobil ideal.

Să trăiești! Să trăiască „Gazeta Transilvaniei!“

Constantin Davidescu.

Sinaia. — Cu prilejul aniversării de șeaptezeci ani de existență subsemnații fiind întruniți în adunarea generală anuală a băncei Sinaia vă prezentăm cu drag urările noastre de bine și dorim »Gazetei« și harnicului ei director prosperitate și viață îndelungată pentru binele neamului românesc.

Președinte: *Theodorini*, deputat, vicepreședinte *G. Baheș*, director, *E. Arghiriade*, membrii: *Sângeorzan*, *Dogărescu*, *Matheescu Vaida*, *Skender*, *Codru*, *Mazăre*, *Miclăuș* (două nume nedescifrabile) *Niculescu Stefanide*, *Jacomin*, *Kubat*, *Babeș*, *Preșmereanu*, *Nencik*.

Dresda. — Ai purtat cu demnitate stindardul moștenit luptând vitejește pentru neamul tău. Te-am admirat și ca prietin din copilărie îți doresc viață lungă, putere de muncă.

Profesorul Manliu și fii Virgiliu și Ovidiu.

Aigengals, (Salzburg). — Plini de mândrie și însuflețire de energica îndelungată luptă a scumpei Gazete și a sincerului ei românism, curat ca aurul, serbătorim cu inimile înălțate rara ei aniversare și a ilustrului ei venerat director.

Românii din Salzburg (Austria).

ȘTIRILE ZILEI.

— 11 Martie v.

Mâne, 12 Martie st. v., *ziua aniversară, „Gazeta Transilvaniei“ nu va apare.* Sperăm că cetitorii noștri vor aproba hotărârea direcțiunei, ca aceasta zi să fie o zi de repaus pentru membrii redacțiunei și personalul technic al „Gazetei“. Pentru lipsa numărului, ce avea să iasă mâne, publicul nostru cetitor va fi despăgubit cu altă ocaziune.

Brașovenii și jubileul »Gazetei«. Din sânul fruntașilor noștri Brașoveni ni-se trimite spre publicare următoarea comunicare: Mai mulți fruntași din Brașov și împrejurime s'au înțeles într'o consfătuire confidențială încă în săptămâna trecută, ca să serbeze jubileul »Gazetei« în presara zilei sau în ziua în care va apare numărul ei jubilar. Ca să dea acestei serbări și un caracter mai general, adecă ca toți Românii din Brașov și jur să fie representați la serbare, este convocată pe una din zilele proxime o întrunire mai mare. Aceasta va lua apoi toate dispositiunile pentru arangiarea detailată a serbării. — *I. L.*

Numărul nostru jubilar, după cum am anunțat, va apare peste 3—4 săptămâni.

Deoarece am observat că mulți dintre abonații la acest număr, sunt de părere, că este un număr al „Gazetei“ mai voluminos, de pildă ca numerile ce apar la sărbătorile mari, le atragem atențiunea din nou asupra celor anunțate până acuma, după cari numărul jubilar este *separat*, va apare în format de carte și se va estinde peste mai multe coli de tipar.

Abonamente la numărul jubilar se mai pot face încă până la 20 Martie v. (2 Aprilie n.)

Din venitul curat al numărului jubilar se va pune temelia unui *fond pentru ajutorarea și sprijinirea ziariștilor și scriitorilor români dela noi.*

Sesiunea Academiei Române. Astăzi, Marți, la ora 2, Academia Română își deschide sesiunea generală din acest an. Ședințele se vor ține în fiecare zi de lucru, până în săptămâna înainte de Paști. Ședințele publice și solemne se vor anunța la timp.

Reprezentațiunea teatrală de Duminecă seara 29 Martie n., la care vor deține rolurile principale artiștii noștri, d-na și d-l *Z. Bârsan*, va oferi publicului nostru momente de mare plăcere artistică. Cele trei piese *„Drepturile sufletului“* (dramă) și comediile *„Cântecul cocoșului«* și *»Scânteia«* fac parte din repertoirele celor mai bune trupe de actori și au raportat pretutindeni succese frumoase. Credem că răspunsul cel mai bun ce-l poate da publicul românesc din Brașov și satele învecinate multelor șicane îndurate de artiștii noștri — ar fi o sală plină. Să sperăm!

Invitări speciale nu se trimit, iar biletele se pot lua în primire la firma Eremias nepoții.

La prânzul de gală dat la palatul regal din București, Vineri, în onoarea principelui și principesei Bulgariei, regele Carol a ridicat următorul toast: »Mulțumim »Altețelor Voastre Regale din tot sufletul »pentru amabila Lor vizită care 'Mi dă »plăcutul prilej de a Vă reînoi asigurarea »cât de mult Ne-am bucurat de căsătoria »Altețelor Voastre Regale și cât de călduroase sunt urările noastre pentru fericirea Voastră, urări cari să Vă însoțească »și peste hotarele noastre. Dumnezeu să »Vă ocrotească, să Vă dăruiască ani mulți »fericiți și îndeplinirea dorințelor Voastre »celor mai scumpe. Insuflețit de aceste sentimente, ridic paharul Meu în sănătatea »Altețelor Voastre Regale, a Augustelor »Voastre Familii și pentru propășirea Bulgariei, cu care România este legată prin *„relațiunile cele mai amicale.* Să trăiască »Altețele Lor Regale Principele și Principesa Bulgariei.«

Răspunsul Principelui Ferdinand l'am publicat în numărul de eri.

Adunarea »Albinei«. Sâmbătă, în 21 Martie, scrie »Tel. Rom.«, și-a ținut »*Albina*“, institut de credit și economii în Sibiiu, a 35-a adunare generală ordinară. A fost condusă de d-l president al direcțiunei, *Iosif Șt. Șuluțu*, care a numit notari ai adunării pe domnii Dr. T. Brediceanu și Dominic Rațiu, iar verificatori pe domnii Dr. V. Bologa și Dr. M. E. Cristea. Au fost prezenți 60 acționari, cu 1662 acții și 437 voturi. Adunarea a aprobat raportul și bilanțul, a votat absolutoriul obicinuit, și-a exprimat condolențele pentru cei doi membrii răposați din direcțiune, Sim. Damian și Ioan Papiu, dividenda a stabilit'o în 28 coroane după acție, iar prețul marcelor de prezență le-a stabilit în 10 cor.

Dela Asociațiune. Poliția din Ibașfalău nu a permis despărțământului »Asociațiunei« să-și țină acolo adunarea cercuală, sub cuvânt, că statutele orășenești nu îngăduie decât prelegeri, etc. în limba ungurească. S'a dat recurs la vice-comitele comitatului, dar acesta a aprobat procedura poliției. Inaintându-se un nou recurs domnului ministru de interne, acesta a binevoit a *nimici* hotărârea poliției din Ibașfalău și a da voie, ca »Asociațiunea« să-și poată ținea adunarea cercuală în Ibașfalău, unde se va și ținea în anul acesta. „T. R.“

La temniță. Domnul *A. C. Domșa*, redactorul dela »*Unirea*« din Blaj, își va începe pedeapsa de opt luni temniță de stat în 2 Aprilie n. c. în temnița de stat din Seghedin.

O importantă deciziune a Dumei. Din Petersburg se anunță că comisiunea Dumei, însărcinată cu rezolvirea chestiilor bisericești, a luat două hotărâri, cari au produs o mare senzație în cercurile politice. Ambele hotărâri s'au luat cu unanimitate de voturi. Ele sună: 1) Statul ca putere civilă *nu are nici un drept să se amestece în afacerile religioase ale bisericei ortodoxe și nu o poate întrebuința ca un instrument politic.* 2) Statul ca putere civilă nu are dreptul de a reglementa organizația internă a bisericei ortodoxe.

Până acuma guvernul își exercită puterea polițienească cu ajutorul preoților și îi silea să influințeze poporul în sensul vederilor guvernului. Țarul, care era considerat ca șef al bisericei, este și el atins prin aceste hotărâri ale comisiei din Dumă.

Din Iași se anunță: Duminecă s'a făcut aici alegerea pentru un loc de senator la colegiul I. Numărul votanților 464 Anulate 25 voturi. D-l Gr. Buicliu, liberal, a obținut 152 voturi; d-l Gh. Lascar, takist, 162; d-l Dim. Greceanu, carpist, 127. Biuroul a declarat balotaj.

Aromâni uciși. Din Constantinopol se anunță că după indicațiunile primite de către Poartă zilele trecute o bandă grecească de sub comanda unui ofițer grec a trecut granița și a ucis câțiva aromâni.

Ciangăii Bucovinei. Ministrul ungar de agricultură a trimis în Bucovina pe inspectorul de colonizare din Cluj și pe etnograful Szabó Imre pentru a compune lista ciangăilor, cari vor fi colonizați în Ardeal.

Stössel la închisoare. Din Petersburg se anunță că generalul Stössel a fost eri internat în închisoarea Sf. Petru și Pavel. Celula lui se află alături de aceea a lui Nebogatov.

Explozie teribilă. — Numeroși morți. Din Baku se anunță că o explozie s'a întâmplat Duminecă seara în casa unor lucrători dela niște rafinerii de petrol. Cauza accidentului n'a putut fi stabilită până acum; clădirea a fost distrusă, 11 cadavre au fost găsite sub dărâmături.

Societatea pentru proteguirea animalelor din Birmingham a dat în judecată pe un vânzător de pește, care a tăiat în bucăți un țipar de mare viu. Un chirurg veterinar a arătat, că fapta a fost o cruzime față de pește, pe când pescarii credeau că țiparul, măcar că se sbătea, nu simțea nici o durere. Judecata a îndatorat pe pescari să nu mai dea, la purtători de pește pe la case, pești vii.

Decebal. Traian. Luptele lor.*)

de *A. Vlahuță.*

Au trecut optzeci de ani dela nașterea lui Hristos. Dacii, desfăcuți de Geți, își au țara lor toată dincoace de Dunăre, — dincolo, până 'n mare, e Moesia Romană. In fruntea lor stă acum Decebal, om harnic și cu vederi largi, ostaș ager și neînfricoșat în războae, stăpân hotărît, înzestrat cu toate însușirile unui minunat cîrmuitor. In tronul împărăției Romane stă molaticul Domițian, ostaș fricos și om neînsemnat.

Decebal își întocmește țara, aduce de pretutindeni meșteri iscusiți, alege pe oamenii cei mai pricepuți și-i pune la treabă, întărește orașele, armează pe toți supușii lui în stare de a se lupta, leagă prietenie cu neamurile nestăpânite încă de Romani, și în această obștească înviorare, în această măreață însuflețire, un popor nou pare că se ridică la poalele și 'n lăuntrul Carpaților. Iar în anul 86, mai ușurându-se din griji, regele munților se repede cu arcașii lui în Moesia vrăjmașă, împrăștie oastea împărătească, ucide pe Sabinus apărătorul acestor ținuturi, pustiește țara și pune stăpânire pe cetățile ei. Atunci se hotărăște însuși Domițian să vie împotriva Dacilor. El pleacă din Roma cu oaste multă și cu planuri mari de biruință, dar în pragul Moesiei se răsgîndește și trimete să se măsoare cu fiorosul Decebal, pe Cornelius Fuscus, un gennral bătrîn, încercat în războaie.

Trec Dunărea și 'naintează 'ncoace falnicele steaguri Romane, zorite de dorul izbînzii. Dar iată că de sub poalele unei păduri o năprasnică vijelie de săgeți s'abate asupra lor. Viteazul Fuscus e ucis, și oastea lui sfărîmată. Câmpiile Moesiei sunt din nou pustiite. — Silit să 'nchee pace, Domițian se leagă a da lui Decebal meșteri și oameni învățați, ca să-i întărească țara și să-i lumineze neamul; afară de asta, se mai leagă a-i plăti ș'un tribut în bani, pe fiecare an. Iar pentru a-și ascunde umilința, fudulul împărat trimete veste la Roma c'a biruit pe Daci, pune să i se ridice statui și arcuri de triumf și îmbătat de vinul ospețelor și de laudele lingușitorilor, își adoarme astfel mustrarea și rușinea în cea mai deșartă slavă ce s'a pomenit vr'odată în istorie.

Ci tu veghează, rege cutezător și paznic ne 'nfricoșat al Carpaților, veghează și te pregătește pentru lupta cea mare, că de-aci 'nainte ai a da piept cu adevăratul tău potrivnic!

Se 'nchee un veac dela nașterea Mântuitorului. Impărat la Roma e Traian, om hotărît, cumpănit la minte — făptură mândră de ostaș și fire aleasă de stăpân în toată puterea cuvântului, și de părinte al poporului său. Cel dintâi gând, grija lui neadormită, e să spele cât mai degrabă rușinea tributului dac, și să plece fruntea acelui rege trufaș, care stă încă neclintit în marginea împărăției romane. La izbândirea acestui gând pășește cu multă luare aminte. Trimete înainte lucrători să abată stâncile și să tae un drum prin strîmtoarea cea lungă și prăpăstioasă a cheilor Dunării, din sus de Porțile de fier, pe unde-aveau să fie trase șăicile cu provisii din Moesia; iar el cu ostea pornește în primăvara anului 101; la Viminacium, unde vine azi satul Costolați din Serbia, așterne-un pod de vase peste Dunăre și, în fruntea legionarilor, pășește el întâi, pe pământul Daciei. Așezările din câmp sunt toate părăsite. Țara pare pustie. Dacii sunt strînși în munți, in locuri apărate, de unde trimet iscoade să pândească mișcările Romanilor.

Traian cercetează bine locurile, știe că intră într'o țară primejdioasă și înaintează încet, cu pază mare, lăsând întăriri în urmă, pentruca nu cumva la o retragere silită, să rămâe descoperit. Inainte de a intra în munți, îl întîmpină o solie din partea Burilor, un popor supus Dacilor: pe un burete mare scriau împăratului în latinește, că nu-i cuminte să strice pacea și să le calce țara, și-l sfătuesc mai bine să se întoarcă. Povața o fi vrut ea să fie îndrăzneață, dar solul când a văzut chipul măreț a lui Traian a înlemnit de spaimă ș-a căzut de pe cal.

Încep zările să se 'nchidă. Păduri nesfîrșite se 'nalță 'ntre pământ și cer și par c'amenință cu tăcerea și cu 'ntunerecul lor.

Șir după șir se 'nfundă sclipitoarele coifuri în umbra văilor întortochiate și înguste. Cercetașii furnică în toate părțile, și străji sunt puse pe 'nălțimi, ca nu cumva, prin locurile acestea viclene, oastea să fie lovită pe neașteptate.

De-odată un strigăt de trîmbiță vestește de sus gătirea de luptă...

Un freamăt de arme — și rândurile să strîng apropiindu-și scuturile și 'nvălindu-se ca 'ntr'o platoșă uriașă: nu mai sunt oameni, — e un zid de fier care 'naintează. Pe Timiș în sus, în meterezele lor dela Tapae, Dacii stau la pândă cu arcurile 'ntinse. Pe-aici e drumul cel mai scurt spre

*) Din „Trecutul nostru“, carte ce va apare în curând.

inima țării, spre mândra Sarmisegetuza, cuibul lui Decebal. Aici valea se lărgește puțin; în dreapta Timișului, sub strașina unui munte se 'nalță, ca o prispă, minunata așezare pe care și-au ales-o Dacii pentru întăriturile lor. Din jos, în marginea pădurii, încep de-odată crengile să se miște, ca 'nfiorate de-o suflare de vânt și cele dintâi coifuri ies în luminiș.

Un șuer de vijelie ș-o răpăială de grindină cutremură valea, — o pînză mișcătoare de săgeți zbîrnăie deasupra pământului între cele două puteri. Dar pînza se scurtează. Zidul de scuturi ce fulgeră de izbirea săgeților, se'mpinge tot mai aproape, tot mai îngrozitor în clocotul Dacilor. Se prăbușesc mulți din oastea Romană, dar șiruri proaspete izvorăsc mereu din pădure, s'ar crede că toți copacii se prefac în ostași, și vin din ce în ce mai mulți, din ce în ce mai îndîrjiți, — iată-i aproape, nu-i mai departe decât o lungime de suliță. Dacii aruncă arcurile și se apără cu lăncile; întăriturile trosnesc din toate părțile și prin spărturile lor se 'ndeasă năvala morții, brațele se 'ncleștează într'o luptă oarbă, desnădăjduită. Și peste această urgie îngrozitoare, deasupra acestui învălmășag de strigăte și de răbufneli, cerul se 'ntunecă de-odată, ș'o ploaie năprasnică vine să spele valea de sânge. Dacii — câți au rămas cu zile — o rup la fugă, încredințați că și zeii s'au ridicat împotriva lor. Se povestește că în lupta asta Traian văzând că nu mai au ostașii lui cu ce ză-și lege rănile, își rupse cămașa de pe el și-o împărți răniților.

Dela Tapae, legionarii se ridică pe Timiș în sus pân' la gura Bistrei și pe valea ei, tăiată între două șiruri de munți, se 'ndreaptă înspre cetatea lui Decebal. O solie din oameni de rând, capete descoperite îi întîmpină cu rugă de pace. Traian ii trimete 'ndărăt să spună regelui lor că nu primește pacea decât cu supunerea țării. Și 'n mersul lui pe Bistra, dă foc unei cetăți părăsite, cruță un sat, în care erau numai bătrâni, femei și copii, împrăștie o ceată de călăreți ce vor să-i ație calea, apoi — văzând că se lasă vreme de iarnă și-i tot mai greu de 'naintat, pune lagăr întărit la jumătatea văii, și pe tot drumul cuprins pân' aici, rânduește oaste de pază, iar el cu fruntașii se 'ntoarce să ierneze 'ntr'un oraș din Panonia, Ungaria de azi.

Iarna trece în liniște. Cum se desprimăvărează, împăratul e în lagăr. De aci 'ncolo încep greutățile cele mari. Valea se strîmtează, drumul e astupat de bolovani și de copaci răsturnați, cete de arcași izvorăsc din toate părțlle, stânci se rostogolesc din înălțimi peste călăreți. Cu o muncă și o putere de uriași, legionarii desfundă calea, înfruntă moartea sub toate chipurile ei și trec înainte spulberând orice împotrivire, îngrozid pe vrăjmaș mai mult decât cu armele cu pasul lor hotărît și cu înfățișarea lor măreață. După o luptă crîncenă, cucerese o cetate, în care găsesc pe sora regelui și câteva steaguri romane, amintiri umilitoare din zilele lui Domițian. De astă dată vine-un sol, ales dintre fruntași, îngenunchiază, întinde mânile, cerșește pacea, dar nu cu'nchinarea țării. Traian face un semn, și oastea pășește înainte. Incă un urcuș greu, peste dărîmături de stînci și printr'o intețită împroșcare de săgeți, și iată că, în sfîrșit, nebiruiții legionari răsuflă 'n larg, pe înălțimea unui tăpșan descoperit, în fața minunatei cetăți a lui Decebal. Dacii se năpustesc din cuibul lor și mai încearcă o luptă îndîrjită, dar sunt zdrobiți și de astă dată. Atunci porțile cetății se deschid și regele apare. El vine 'ncet, abătut și 'ntunecat de durerea umilinții; cu ochii în pământ, se pleacă 'naintea biruitorului, ș'așteaptă. In urma lui, în genunchi și cu mânile 'ntinse, în mută rugăciune ca'n fața lui D-zeu, stau căpeteniile și norodul cetății. Văzând împăratul atâta supunere, se'nduplecă și închee pace. Decebal se leagă: „A înapoia toate armele, mașinile, meșterii și fugarii prinși dela Romani, a-și dărîma toate întăririle, a părăsi ținuturile cotropite dela vecini și a cunoaște de prieteni și de dușmani, pe prietenii și pe dușmanii poporului Roman“.

Traian puind temeiu pe cuvântul regelui, lasă numai o mică pază în cetăți, și se'ntoarce cu oastea la Roma, unde poporul îl sărbătorește și-i dă numele de „Dacicus“.

Curând însă după asta, sosește veste că Decebal, rupând toate legăturile păcii, cu mai îndîrjită pornire se pregătește de luptă, adună arme, întărește cetățile și răscoală neamurile vecine 'mpotriva Romanilor.

Din nou Traian e în fruntea legionarilor. El pune din vreme pe Apolodor din Damasc să dureze un pod de piatră peste Dunăre, în dreptul orașului dac Drubetis, unde-i azi Turnu-Severin, și în primăvara anului 105, calea fiind deschisă și apărată din toate părțile, înaintează cu oastea spre capitala Daciei, hotărât de astă dată de a răzbate la ea prin trecătoarea dela Turnu-Roș. Dacii, crezând că vor fi loviți tot prin valea Timișului și-a Bistrei, astupaseră drumul pe-acolo, așezând pază mare și curse viclene prin ascunzătorile munților. Romanii pășesc încet; pe la jumătatea verii sunt în valea Oltului; în mersul lor dau de un lan de grâu și îl seceră; puțin mai în sus găsesc un oraș întărit, ridică berbecii și bat în ziduri până ce-l supun. Dacii se'mprăștie prin văgăunile munților. Acum deschide ochii Decebal și vede cumpăna'n care-a întrat, primejdia îngrozitoare care se apropie și pe care singur a ridicat'o asupra țării lui. El încearcă în vremea asta toate mijloacele de scăpare, iertate și neiertate. Plătește oameni fărădelege să ucidă pe Traian. Aceștia sunt prinși.

Atrage prin vicleșug pe Longinus, fruntaș de oaste și sfetnic a împăratului și, văzând că nu poate afla nimic dela el, trimete vorbă că-l va omorî în cele mai groaznice chinuri, dacă Romanii nu-i vor părăsi țara. Longinus se otrăvește, după ce scrie lui Traian să meargă înainte fără nici o îndurare.

Ș'a mers împăratul. Ca o putere dumnezeească a pășit înainte, înlăturând toate piedecile, rupând toate stăvilarele ce i se puneau în cale. Și iată-l pentru a doua oară în fața Sarmisegetuzei. — Multe triburi dace, încă dela început, văzând că nu mai e nici o scăpare, se plecaseră de bună voe steagurilor romane. Dar floarea oștirii, tăria neamului stă aci, în cetate și așteaptă cu nerăbdare ceasul de luptă, ceasul de jertfă măreață pentru cinstea țării, dacă nu se mai poate pentru mîntuirea ei.

Încep Romanii să se pregătească. Din turnul palatului, Decebal cată cu neliniște jos, în larga deschizătură de plaiu, unde mulțimea de coifuri, se mișună scînteind în bătaia soarelui, înfățișează o priveliște de pe alte tărîmuri, și'n clocotirea aceea de aur, legionarii par mai mari, mai mulți, mai repezi în mișcări. — o lume de uriași înveșmîntați în flăcări.

Cea din urmă solie trimeasă pentru încercare de pace, aduce răspuns aspru, scurt, hotărît: „Supunere sau moarte“. O clipă stă regele pe gânduri, în tăcerea îngrijată a sfetnicilor; apoi, ridicând fruntea, rostește cu mândrie: „Să murim!“ Arcașii de pe metereze vestesc Romanilor, c'un rând de săgeți cuvântul Regelui. Un freamăt surd se ridică din vale. In șiruri lungi, oastea se mișcă spre cetate. Berbecii — namile spăimântătoare, își întind spre ziduri capetele lor de fier. Urcând din greu, scuturile despică pîrte prin desimea săgeților. De-odată pornesc toate catapultele cetății să'mproaște cu pietre, la început mai mici, apoi din ce în ce mai mari; aprigii năvălitori se opintesc să răzbată 'nainte, când iată că o groaznică prăbușire de bolovani și de stînci purcede de pe ziduri; vuește valea și se cutremură toată ca de-o năprasnică dărîmare de munți — învălmășite rândurile romane se dau îndărăt. O fulgerare de speranță lunecă pe fața lui Decebal. Inimile Dacilor se'nviorează și strigăte de bucurie zbucnesc din toate părțile.

Dar prinde-a bubui pădurea de lovirile topoarelor, copacii abătuți sunt tîrîți, pe tăpșan, grinzi mari se'nchee una de alta, — o cetate nouă crește ca din pământ în fața Sarmisegetuzei. Și iată că, din păreții acestei cetăți vrăjite, întărituri mișcătoare se despart, încep se umble, purtate de-o putere nevăzută își împing la deal colțurile lor ascuțite, înfruntând săgețile și pietrile răpezite de pe metereze. Dacii simt că îndărătul acestor minunate întărituri e oastea romană, care înaintează, și cea din urmă speranță se duce cu cele din urmă săgeți. Porțile și zidurile prind să se clatine de izbiturile berbecilor: sună ora peirii. Vitejii apărători sunt biruiți, dar nu supuși. Zoriți, de pretutindeni dau foc cetății, scumpei lor cetăți pierdute; ș'ăcum sub steagurile ei de flacări — în luptă pentru biruința morții — parte se asvîrl, cu piepturile desfăcute, în sulițele năvălitorilor, alții aleargă în mijlocul pieții, unde în jurul unui vas mare, plin cu otravă, duhul lui Zamolxis îi chiamă și-i adapă cu băutura vieții celei de veci. Decebal, c'o frîntură de oaste, părăsise cetatea și se 'ntărise mai în läuntrul munților, pe-o înălțime apărată de stînci, dar când văzu că și aci e descoperit și împresurat de legionarii lui Traian, își sprijini spada cu mânerul în pământi desfăcându-și haina în dreptul inimei, mai privi odată spre cuibul lui în flăcări și se lăsă cu toată greutatea trupului în fierul ascuțit.

Moartea regelui închee istoria neamului dac. Fruntașii, cari mai rămân în viață, își răscumpără zilele cu bogățiile cetății. Capul lui Decebal e adus înaintea lui Traian. Lung îl privește împăratul, și mult stă pe gânduri, ca și cum ar căta să pătrundă tot înțelesul, adânc și mișcător, din ochii aceștia liniștiți, ce par a-și fi întors luminile spre o altă vieață. Și zice 'nduioșat: „A fost un om!“

(„V. Rom.“)

Locuințe sănătoase.

Iată ce a zis medicul Mathesius, întro conferință ținută la Berlin, despre locuințele sănătoase:

Locuința are înainte de toate nevoie de aer și de lumină. Englezii știu lucrul mai bine decât oricine. Ei nu pot trăi fără aer curat. Lor avem a le mulțumi tot ce e sănătos, potrivit scopului și pe lângă astea frumos în locuințele nouă. Anglia a născocit si sportul. John Bull (mic, gros, greoiu) — era Englezul vechiu înainte de născocirea sportului. Astăzi, Englezul e gras, vânos, fără urmă de burtă. Anglia a născocit baia de cameră și apă caldă din belșug ori unde. Numai America a întrecut'o. Acolo fie-care casă de mijloc are patru până la șase băi. In multe otoluri americane, fie-care cameră are și baio. Baia de azi e potrivită cu scopul și locul. E un aparat științific! Technica a biruit, creînd'o.

Tot Englezilor trebue să le mulțumim pentru însănătoșarea camerei de dormit. Innainte de toate pentru a patului. Anglia e cea dintâiu țeară, care a desființat bolta de deasupra patului, rămășița alcovului.

In loc avem patul de fier și pe urmă cel de bronz, mai elegant. Anglia a înlocuit pilotele cu pene prin coperișuri de flanea, cari se pot spăla. Folos mare.

Tot odată au făcut camerele mai luminoase. Coloarea albă a ajuns la modă. E simbolul curățeniei: al sănătățeі. Mai întâiu au luminat vopseaua iatacului; apoi a salonului și a sufrageriei. Pe păreți, acuarelele au înlocuit tablourile închise cu oleiu. Dulapurile sunt rele pentru sănătate. Pe ele se adună pulberea. Le-au înlocuit cu dulapuri în zid! Astfel, camera a ajuns mai goală, mai slobodă și mai sănătoasă. Mulțimea dulapurilor noastre dovedește numai păcătoșenia locuințelor. Tot așa rele sunt și măsuțele nenumărate cu tot felul de fleacuri pe ele. Idealul ar fi cămera iaponeză, aproape fără mobile, cu podoabe frumoase pe sufit și pe păreți, cu multe ferestri din jur în prejur... Mobilele noastre vechi, greoaie, le-am înlocuit din fericire prin mobile netede, fără podoabe. Tot Anglia ne-a dat model. Și la noi învinge, în sfîrșit, ceea ce e cuminte și sănătos în potriva apucăturilor romantice și a poticnirilor artistice.

Lozinca e: Soare și bucurie! Incepem a zări: orașul-grădină.

ULTIME ȘTIRI.

Newyork, 24 Martie. O telegramă din Tokio spune că vasul „Malsumaru“ s'a scufundat în urma ciocnirei de o stâncă în vecinătatea localităței Hakodate.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

„MUNTEANA“,

Societate de credit și păstrare pe acții în Ofenbaia.

Hitel és tak.-pénztár részvénytársasag Offenbányán.

Convocare.

Domnii acționari ai societății de credit și păstrare pe acții „MUNTEANA“ prin aceasta se învită la

a XIX-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în *31 Martie n. 1908 la 10 oare a. m. în Ofenbaia*, eventual în lipsa numărului recerut de acționari, în 18 Aprilie a. c. cu programul staverit în acest convocator.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării prin președinte, și denumirea unui notar și doi scrutători.
2. Prezentarea raportului direcțiunei și al comitetului de supraveghiere.
3. Deciderea asupra rapoartelor, bilanțului și asupra profitului.
4. Fixarea marcelor de prezență pe anul curent.
5. Alegerea direcțiunei.
6. Alegerea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal.
7. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

P. T. acționari sunt poftiți a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiat, și a și depune acțiile, eventual dovezile de plenipotență la cassa societății noastre, până la 12 oare din ziua premergătoare adunării.

Ofenbaia, în 15 Martie 1908.

Direcțiunea.

Meghivó.

A „MUNTEANA“ hitelintézet- és takarék-pénztár részv.-társaság részvényes tagjai ezennel meghivatnak

a XIX-ik rendes közgyülésre,

mely *1908, évt Márczius hó 31-én d. előtt 10 órakor fog Offenbányán* megtartatni, a részvényes tagok szükséges számu hiányában — ezen meghivóban megállapitott programmal, esetleg folyó évi Aprilis hó 18-án.

Tárgyak:

a. A közgyülés megnyitása az elnők által, egy jegyző és két bizalmi férfi megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésenek beterjesztése.
3. A jelentések, zárszámadások és és tiszta nyereség felelti határozatok.
4. A megjelenési dijak megállapitása a folyó évre.
5. Az igazgatóság megválasztása.
6. Két részvényes kiküldése a jegyzőkönyv hitelesitésére.
7. Esetleges inditványok az alapszabályok szeretén belől.

A P. T. részvényesek felhivatnak személyesen vagy meghatalmazottjaik által a rendes közgyülésen résztvenni, és részvényeiket illetve meghatalmazványaikat intézetünk pénztáránál a közgyülést megelőző 12 óráig letéteményezni.

Offenbánya 1908 márczius hó 15-én.

Az igazgatóság.

Contul Bilanț. — Mérleg Számla.

ACTIVA — VAGYON:		Cor.	fil.	PASIVA — TEHER:	Cor.	fil.
Cassa — Pénztár		6571	05	Capital social — Részvénytőke	44510	—
Cambii escontate — Leszámitolt váltók		127722	—	Fondul de rezervă — Tartalék alap	2175	89
Imprumuturi pe obligațiuni Kötvény kőlcsönők		1451	40	Depuneri spre fructificare — Betétek	17999	64
Realități și vadii — Ingatlanok és bánatpénz . . .		7953	15	Cambii reescomtate — Viszleszámitolt váltók	83638	—
Spese procesuale anticipate — Előlegezett perköltségek . .		5016	90	Creditori — Hitelezők . . .	802	20
Spese de fondare — Alapitási költségek		253	—	Interese anticipate — Átmeneti kamatok	1286	15
Interese restante și transitoare de reescompt — Hátralékos és átmenő viszlesz. kamat .		2433	36	Dividendă neridicată — Felnemvett osztalék	143	10
Mobiliar — Butorzat	193·90			Profit curat — Tiszta nyereség	1614	28
10% amortizare — 10% leirás után . .	19·30	174	60			
Anticipațiuni — Előlegek . .		539	80			
		152169	26		152169	26

Contul Profit și Perderi. — Nyereség és veszteség Számla.

ESITE — KIADÁS:	Cor.	fil.	ÎNTRATE — BEVÉTEL:	Cor.	fil.
Interese la depuneri — Betéti kamatok	962	30	Interese de escompt — Kamatok váltók után	6304	90
Interese la reescompt — Viszleszámitolási kamatok . . .	4811	35	Interese de obligațiuni — Kötvény kölcsön után	124	80
Salare — Fizetések	800	—	Interese de întârziere — Késedelmi kamat	158	70
Dare — Adó	741	14	Arândă — Az ingatlanok jövedelme	148	—
Porto — Postadij költségek .	81	76	Competință de scris — Jutalékok	2477	37
Chirie — Házbér	80	—			
Marce de prezență — Jelenléti jegy	43	—			
Spese — Költségek	60	64			
10% amortizare la mobiliar 10% leirás a leltár számlán	19	30			
Profit curat — Tiszta nyereség	1614	28			
	9213	77		9213	77

Ofenbaia, în 31 Decemvre 1907. — *Offenbánya*, 1907 Deczember hó 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Ioan Is. Tordai m. p., N. Fodorean m. p., director. Panța Filimon m. p.,

Simion Cătană m. p., Ioan Sîrb m. p., V. Bumbuț m. p.,

S'a revăzut și aflat în conzonanță cu cărțile purtate în bună regulă.

Megvizsgáltatott s a teljes rendben vezetett könyvekkel helyesnek találtatott.

Ofenbaia, în 15 Martie 1908. — *Offenbánya*, 1908 Márczius hó 15-én.

Comitetul de supraveghiare: — A felügyelő bizotság:

Vasiliu Ioaniciu m. p. Mihail Garsa m. p. Sofronie Czir m. p.